

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA SKOT - HOVĚZÍ MASO

PROSINEC
2012

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
SKOT –
HOVĚZÍ MASO

PROSINEC
2012

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu	5
Národní dotace MZe v roce 2012	9
Legislativa ČR týkající se chovu skotu	18
Subvencované vývozy v roce 2011	31
Vývoj komodit skot a hovězí maso na českém trhu	33
Cenový vývoj skotu a hovězího masa	35
Zpracovatelský průmysl v ČR	39
Zahraniční obchod se skotem a hovězím masem	42
Zahraniční trhy	47

*Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na zprávu
Skot – hovězí maso, která byla vydána v prosinci 2011.*

*Situační a výhledová zpráva je také k dispozici na síti Internet
na adrese: <http://www.eagri.cz>.*

Vydalo Ministerstvo zemědělství ČR, Těšnov 17, 117 05 Praha 1

ÚVOD

Předkládaná situační a výhledová zpráva (dále jen SVZ) monitoruje a hodnotí vývoj chovu skotu a situaci na trhu skotu a hovězího masa v České republice v roce 2011 a v průběhu pololetí roku 2012, pokud není uvedeno jinak. Cílem zprávy je také informovat o opatřeních a základních pravidlech trhu v rámci Evropské unie v komoditách skot a hovězí maso.

Toto vydání navazuje na situační a výhledové zprávy „Skot – hovězí maso“ vypracované v předcházejících obdobích. Poslední situační a výhledová zpráva pro tyto komodity byla vydána v prosinci roku 2011.

SOUHRN

K 1. dubnu roku 2012 došlo po tříletém poklesu početních stavů skotu k jejich mírnému navýšení a to o 8 999 kusů na konečný počet 1 352 685 kusů skotu (meziročně vzestup o 0,7 %). V roce 2011 se při počtu 1 343 686 kusů jednalo o nejnižší počet kusů skotu v České republice od roku 1990, kdy byly stavy skotu nejvyšší tj. k 1. 1. 1990 bylo v České republice chováno 3 506 222 kusů skotu.

V kategorii krav chovaných v systému s tržní produkcí mléka dochází i letos, tak jako v celých uplynulých cca 20 letech, k poklesu jejich početního stavu. V letošním roce došlo k mírnému poklesu o 696 kusů na 373 136 kusů (pokles o 0,2 %). V rámci kategorie krav chovaných v systému bez tržní produkce mléka došlo opět k vzestupu, a to pouze o 385 kusů na 178 089 (vzestup o 0,2 %), což představuje nejvyšší dosažený počet v této kategorii od počátku jejího sledování.

Toto snižování početních stavů krav chovaných v systému s tržní produkcí mléka je způsobeno mimo vliv poptávky také jednak vlivem zavádění nových výrobních technologií v chovech mléčného skotu, ale zejména je zde vidět vliv intenzivního šlechtění, kdy v posledních 20 letech docházelo a dnes, sice v menší míře stále dochází k navyšování mléčné užitkovosti skotu. Růst průměrné roční mléčné užitkovosti krav v předchozích obdobích vedl mj. i vlivem působení systému mléčných kvót stále ke snižování počtu dojených krav. V rámci kontroly užitkovosti v posledním uzavřeném kontrolním období 2010/2011 to byl pokles z 357 658 kusů dojnic na 353 299 kusů, tedy snížení o 4 359 kusů dojnic zapojených do kontroly mléčné užitkovosti (meziročně pokles o 1,2 %). Tento trend poklesu je v současné době nižší než v předchozích letech, kdy navíc působila zejména velmi nízká tržní cena syrového kravského mléka, která v období let 2008 a 2009 byla hluboko pod výrobními náklady producentů mléka. V České republice je do kontroly mléčné užitkovosti zapojeno 94,8 % všech dojnic, jedná se o vůbec největší podíl na světě.

V kontrole mléčné užitkovosti bylo v posledním kontrolním období v České republice z hlediska plemenné příslušnosti početně nejvíce zastoupeno plemeno holštýnského skotu. Jedná se v posledním uzavřeném kontrolním roce 2010/2011 o 155 576 normovaných laktací z 286 000 normovaných laktací všech plemen v České republice (54,4 %). Na holštýnský skot početním zastoupením hned navazuje naše národní plemeno českého strakatého skotu s možným výhodným využitím obou směrů jeho kombinované užitkovosti. Tyto krávy měly v roce 2010 uzavřeno celkem 110 436 normovaných laktací tj. 38,6 %.

V rámci celé České republiky bylo v uplynulém kontrolním roce 2010/2011 dosaženo mléčné užitkovosti 7 811 kg mléka za normovanou laktaci, což představuje navýšení o 85 kg mléka oproti minulému kontrolnímu období. V rámci nejzastoupenějších plemen se jednalo u holštýnského skotu o užitkovost 8 956 kg mléka (nárůst o 122 kg) a u plemene českého strakatého skotu byla užitkovost 6 797 kg mléka (nárůst o 115 kg).

V úzkém vztahu s touto zvyšující se užitkovostí je také výše mezidobí, které je jedním ze základních reprodukčních ukazatelů. To v uplynulém kontrolním roce 2010/2011 bylo na úrovni 407 dní tj. meziročně pokles o 3 dny. Přestože se tento ukazatel v posledních letech mírně snižuje, je stále velmi vysoký a vlastní reprodukce včetně navazujícího ukazatele odchovu telat zůstává jedním z hlavních chovatelských problémů mnoha našich stád.

Ohledně bilance výroby hovězího masa lze konstatovat, že rok 2011 se od předchozího roku příliš neliší. Výroba byla na úrovni 170,3 tis. t živé hmotnosti skotu (meziročně 99,8 %), dovoz na výši 40,3 tis. t (meziročně 99,0 %). Vývozy se zvýšily na 66,1 tis. t živé hmotnosti skotu (meziročně 111,1 %) domácí spotřeba poklesla na historické minimum 143,8 tis. t (meziročně 94,4 %). Soběstačnost tudíž byla na úrovni 118,4 % (meziročně + 6,4 %).

V roce 2012 se odhaduje mírný pokles jak výroby, tak i zejména domácí spotřeby hovězího masa. Soběstačnost v hovězím masu se odhaduje na cca 120 %. V roce 2013 se díky stále klesajícím početním stavům skotu toto snížení odhaduje ještě větší. Taktéž v důsledku růstu spotřebitelských cen hovězího masa se předpokládá i historicky nejnižší domácí spotřeba.

Pokud jde o hovězí maso vývoj ceny zemědělských výrobců v roce 2011 a dosavadní vývoj v roce 2012 naznačují velký růst cen. Jedná se pravděpodobně o důsledek nižší nabídky způsobené nízkými početními stavy chovaného skotu. V kategorii jatečných býků se po cca čtyřleté stagnaci jednalo o nárůst cca 3 Kč za kg živé hmotnosti. V červenci 2012 však šlo meziročně již o více než 6 Kč za kg živé hmotnosti. Podobně je tomu v kategoriích jatečné jalovice a jatečné krávy. Pouze jatečná telata zůstávají na vyrovnané ceně, která se nyní pohybuje těsně nad hladinou 60 Kč za kg živé hmotnosti. Na podzim budou CZV skotu však pravděpodobně více ovlivněny sezónností spojenou se stahováním zvířat zejména masného skotu z pastvin.

Ve sledovaných cenách průmyslových výrobců se již přibližně 6 let projevovala celková stagnace cen. Nyní však v důsledku růstu CZV hovězího masa se zvyšují úměrně i CPV. Cena hovězího zadního masa bez kosti se v roce 2011 pohybovala okolo hladiny 145 Kč za kg. V pololetí 2012 se již však pohybovala okolo 150 Kč za 1 kg.

Ve sledovaných spotřebitelských cenách nejzastoupenějších druhů mas se v posledních 2 až 3 letech projevovala jejich celková vyrovnanost. U hovězího zadního masa bez kosti na cca 174 - 177 Kč za 1 kg. V roce 2010 průměr činil 175,31 Kč. V roce 2011 byl však již patrný vzestup na 179,79 Kč a v červenci 2012 cena již porazila hranici 200 Kč za 1 kg. Podobný trend se projevuje i v jiných druzích hovězího masa – např. hovězí přední maso s kostí se od dubna 2012 dotýká výše 100 Kč za 1 kg.

Z hlediska zdravotního stavu u nás chované populace skotu můžeme konstatovat snížení zjištěných výskytů zvířat pozitivních na BSE na nulu a zdárný dosavadní průběh Národního ozdravovacího programu od infekční rinotracheitidy skotu. K 30. 6. 2012 máme v České republice ozdraveno cca 64,67 % hospodářství chovajících skot. Z pohledu počtu hospodářství, v nichž byla eliminována nákaza (prostá a ozdravená), jsou nejdále kraje Vysočina 81,23%, Plzeňský kraj 76,33%, Zlínský kraj 69,59% a Karlovarský kraj 67,40%. Naproti tomu trvale zaostává Jihomoravský kraj 43,85%, ale také Olomoucký a Pardubický kraj.

Ozdravování od IBR v České republice je žádoucí co nejdříve dokončit. Pro ozdravujícího chovatele je organizační i finanční zátěž. Každý rozumný chovatel má přirozenou snahu co nejdříve ozdravení dokončit a této zátěže se zbavit. Období ozdravování není ideální ani z hlediska přemístování skotu i obchodu s ním. Vytváří překážky mezi nákazově lepšími a horšími chovy. Hospodářství, která chovají infikovaná zvířata, jsou trvalým rizikem pro stáda, v nichž byl program úspěšně dokončen.

ZÁSAHY STÁTU

Do zásahů státu u komodit skot a hovězí maso jsou zahrnuty:

Změny v Intrastatu, přehled cel a dovozových celních kvót v roce 2012

Dotační politika v roce 2012

Legislativa ČR týkající se chovu skotu

Opatření Státní veterinární správy České republiky

Subvencované vývozy v roce 2012

ZMĚNY V INSTRASTATU

Od 1.1. 2009 je opět povinné pro lepší logickou kontrolu uvádět údaje o vlastní hmotnosti počet kusů živých zvířat.

V zemích EU jsou pro komoditu skot a hovězí maso používány celní sazby:

- valorické vyjádřené v procentech z hodnoty zboží (například 15,4 % z celní hodnoty zboží)
- specifické nevycházejí z hodnoty zboží, ale z jeho množství (například 41,2 Euro/100 kg net tzn. čisté hmotnosti)
- kombinované, které je kombinací valorické a specifické celní sazby (například údaj „12,8 +304,1 Euro/100 kg net“ znamená, že výsledek celkové celní sazby je součet dvou výpočtů, valorický: 12,8 % z celní hodnoty zboží a specifický: 304,1 euro x 100 kg net)

V roce 2012 byly proti roku 2011 přijaty některé změny v části kombinované nomenklatury v rámci nařízení Komise (ES) č. 1006/2011 ze dne 27. Zář 2011. Tyto změny vstoupily v platnost od 1.1.2012.

Výběr z přehledu dovozních celních sazeb v EU platných pro rok 2012

KN - kód	Název zboží	Smluvní celní sazba (%)	Doplňková jednotka
0102 00 00	Živý skot		
0102 21	Plemenná čistokrevná zvířata:	p/st	bez
0102 21 10	Jalovice		
0102 21 30	Krávy	p/st	bez
0102 21 90	Ostatní	p/st	bez
0102 29 00	Ostatní	P/st	10,2+93,1€/100 kg/net Q
0102 29 10	Ostatní o hmotnosti do 80 kg		
0102 29 21	k porážce	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net Q
0102 29 29	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net Q
0102 29 41	Živý skot o hmotnosti od 160 – 300 kg, k porážce	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 29 48	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net Q
0102 29 49	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 29 49	o hmotnosti převyšující 300 kg		
0102 29 49	Jalovice (samice skotu, které se nikdy neotelily)	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 29 51	K porážce		

KN - kód	Název zboží	Smluvní celní sazba (%)	Doplňková jednotka
0102 29 59	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 29 61	Krávy k porážce	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 90 69 0102 90 69	Ostatní Jalovice různého druhu	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net Q
0102 29 69	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 29 91	K porážce	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 29 99	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 31 00	Buvoli Plemenná čistokrevná zvířata	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 39	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net Q
0102 39 10	Domácí druhy		
0102 90	Ostatní	p/st	10,2+93,1€/100 kg/net
0102 90 20	Plemenná čistokrevná zvířata	p/st	0
0201 10 00	Hovězí maso čerstvé nebo chlazené, v celku nebo půlené		
0201 10 00	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0201 10 00	Ostatní	-	12,8+176,8 €/100 kg/net
0201 20 20	Hovězí a telecí maso vysoké kvality, ostatní nevykostěné	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0201 20 20	Ostatní kompenzované čtvrti o hmotnosti od 90 kg do 150 kg	-	12,8+176,8 €/100 kg/net
0201 20 20	Ostatní	-	12,8+176,8 €/100 kg/net
0201 20 30	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0201 20 30	Ostatní, oddělené př. čtvrti od 45 kg do 75 kg	-	12,8+141,4 €/100kg/net
0201 20 30	Ostatní	-	12,8+141,4 €/100 kg/net
0201 20 50	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/ne Q
0201 20 50	Ostatní, oddělené zad. čtvrti od 45 kg do 75 kg	-	12,8+212,2 €/100 kg/net
0201 20 50	Ostatní	-	12,8+212,2 €/100 kg/net
0201 20 90	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0201 20 90	Ostatní	-	12,8+265,2 €/100 kg/net Q
0201 30 00	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0201 30 00	Ostatní	-	12,8+303,4 €/100 kg/net Q
0202 10 00	Hovězí maso zmrazené v celku a půlené. Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0202 10 00	Ostatní	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0202 20 10	Hovězí a telecí maso vysoké kvality nevykostěné	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0202 20 30	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0202 20 50	Hovězí a telecí maso vysoké kvality, oddělené nebo neoddělené zadní čtvrtě	-	12,8+221,1 €/100 kg/net Q
0202 20 50	Ostatní	-	12,8+221,1 €/100 kg/net Q
0202 20 90	Ostatní hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q

0202 20 90	Zmrazené maso ostatní	-	12,8+265,3 €/100 kg/net Q
0202 30 10	Hovězí a telecí maso vysoké kvality, vykostěné	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0202 30 10	Ostatní	-	12,8+221,1 €/100 kg/net Q
0202 30 50	Přední čtvrti s částí boku nebo bez něj, hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q
0202 30 50	Ostatní	-	12,8+221,1 €/100 kg/net Q
0202 30 90	Hovězí a telecí maso vysoké kvality	-	12,8+176,8 €/100 kg/net Q

Pramen: Český integrovaný tarif 2011

Pozn: Pokud je společným celním sazebníkem EU stanovena tarifní kvóta WTO, je tato skutečnost vyznačena kódem „Q“. V tabulce jsou uvedeny příklady zařazování zboží do položek určitého čísla. Bližší podrobnosti jsou uvedeny v Českém integrovaném tarifu 2011 (EU), který byl vydán Celní správou České republiky.

DOVOZNÍ KVÓTY

Dovoz zmrazeného hovězího masa dle NK 43 I/2008

Kvóta	KN	Valorické clo
09.4003	0202, 0206 29 91	20 %

Dovoz zmrazeného hovězího masa určeného ke zpracování - NK 412/2008

Kvóta	KN	Clo
09.4057 – výrobky A 09.4058 – výrobky B	0202 20 30, 0202 30 10 0202 30 50, 0202 30 90 0206 29 91	viz příloha I NK 412/2008

Dovozní cla pro výrobky „A“ a „B“ dle přílohy I nařízení (ES) č. 412/2008:

Výrobek (KN kód)	Clo pro výrobu výrobků „A“ (%)	Clo pro výrobu výrobků „B“ (% + EUR/t čisté hmotnosti)
0202 20 30	20	20 + 994,5 EUR/t
0202 30 10	20	20 + 1554,3 EUR/t
0202 30 50	20	20 + 1554,3 EUR/t
0202 30 90	20	20 + 2 138,4 EUR/t
0206 29 91	20	20 + 2 138,4 EUR/t

Dovoz živého skotu ze Švýcarska dle NK 2175/2005

Kvóta	KN	Clo
09.4203	0102 29 41, 0102 29 49 0102 29 51, 0102 29 59 0102 29 61, 0102 29 69 0102 29 91, 0102 29 99 0102 39 10, 0102 90 91	0%

Dovoz zmrazených hovězích okružích dle NK 748/2008

Kvóta	KN	Valorické clo
09.4460 09.4020	0206 29 91	4%

Dovoz vysoce jakostního hovězího masa dle NK 810/2008

Kvóta	KN	Clo
09.4450		
09.4451		
09.4452	0201	
09.4453	0202	
09.4454	0206 10 95	20%
09.4455	0206 29 91	
09.4002		
09.4001		
09.4004		

Dovoz hovězího masa kategorie „baby beef“ dle NK 1255/2010

Kvóta	KN	Clo
09.4503	0102 29 51, 0102 29 59	
09.4504	0102 29 91, 0102 29 99	
09.4505	0102 39 10, 0102 90 91	20% valorické, 20 % zvláštní
09.4198	0201 10 00, 0201 20 20	
09.4199	0201 20 30, 0201 20 50	

Dovoz vykostěného sušeného hovězího masa ze Švýcarska dle NK 2094/2004

Kvóta	KN	Clo
09.4202	ex 0210 20 90	0%

Dovoz hovězího a telecího masa z Chile dle NK 610/2009

Kvóta	KN	Clo
09.4181	0201 20, 0201 30 00 0202 20, 0202 30	0%

Aktuální výše subvencí v sektoru hovězího masa

Vývozní náhrady v sektoru hovězího masa byly v roce 2012 dvakrát sníženy, a to nařízením Komise (EU) č. 343/2012 ze dne 19.4.2012 a dále nařízením Komise (EU) č. 534/2012 ze dne 21.6.2012 a dne 20.9.2012 byly nařízením Komise (EU) č. 859/2012 subvence u všech položek sníženy na 0.

Pro srovnání vyplacené vývozní subvence v roce 2012

Mléko a ml.výrobky, Hovězí maso, Vejce, Vepřové maso, Drůbeží maso

Měsíc	Mléko a ml.výrobky	Hovězí maso	Vejce	Vepřové maso	Drůbeží maso	Celková částka
Leden	0,00	235 325,95	75 298,06	0,00	0,00	310 624,01
Únor	0,00	301 604,05	28 498,93	0,00	0,00	330 102,98
Březen	0,00	656 534,31	14 329,06	0,00	0,00	670 863,37
Duben	0,00	236 469,55	15 008,08	0,00	0,00	251 477,63
Květen	0,00	286 010,59	0,00	0,00	0,00	286 010,59
Červen	0,00	421 955,94	0,00	0,00	0,00	421 955,94
Červenec	0,00	810 595,05	0,00	0,00	0,00	810 595,05
Srpen	0,00	274 204,24	0,00	0,00	0,00	274 204,24
Září	0,00	194 596,38	0,00	0,00	0,00	194 596,38
Říjen						0,00
Listopad						0,00
Prosinec						0,00
Celkem	0,00	3 417 296,06	133 134,13	0,00	0,00	3 550 430,19

NÁRODNÍ DOTACE MZE ČR V ROCE 2012**ZÁSADY,**

kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2012 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat**Předmět dotace:****2.A.a. Podpora ověřování původu**

třetí stranou nebo jejich jménem s cílem stanovení genomické plemenné hodnoty.

Předmět dotace:**2.A.b. – Podpora zavádění a vedení plemenných knih (dále jen „PK“) dle plemen vyjmenovaných hospodářských zvířat****Předmět dotace:****2.A.e. – Kontrola užitkovosti (dále jen „KU“), výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti (dále jen „KD“) užitkových vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat****2.A.e.1) Kontrola užitkovosti****2.A.e.1.a) – Podpora chovateli, jehož vyjmenovaná hospodářská zvířata jsou zařazena do KU, oprávněným osobám zajišťujícím KU. Podpora chovatelům bude poskytnuta prostřednictvím oprávněných osob, které zajišťují KU, z toho oprávněná osoba obdrží, pokud se jedná o skot 8 %.**

2.A.e.1.b) – Podpora oprávněným osobám zajišťujícím KU na zabezpečení rozborů vzorků mléka.

2.A.e.2) Výkonnostní zkoušky, kontrola dědičnosti, odhad plemenné hodnoty (dále jen „KD“)

2.A.e.2.e) – Podpora uznanému chovatelskému sdružení a osobě oprávněné k provádění a zabezpečování KD u skotu

2.A.e.3) – Podpora testování

Podpora osobě oprávněné k testování a posuzování vyjmenovaných hospodářských zvířat, u skotu, stanice kontroly výkrmnosti skotu.

Vysvětlivka k dotačnímu programu 2.A:

Pro účely tohoto dotačního programu se chovatelem rozumí subjekt (chovatel, tj. fyzická nebo právnická osoba, v jejímž chovu se zvíře narodilo, nebo která je jeho majitelem nebo držitelem), kterému vznikly náklady na předmět podporované činnosti. Žadatelem o podporu může být jen subjekt splňující kritéria malého a středního podniku.

8. Nákazový fond

8.A)

Účel: podpora vybraných činností zaměřených proti rozšiřování nebezpečných nákaz hospodářských zvířat.

Předmět dotace:

podpora chovatelům na nezbytnou laboratorní diagnostiku v průběhu ozdravování jejich stáda od paratuberkulózy skotu (§ 10 odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb.).

Subjekt: chovatel hospodářských zvířat podnikající v zemědělské výrobě podle § 2 zákona č. 513/1991 Sb., který provádí ozdravování od paratuberkulózy skotu podle individuálního ozdravovacího programu.

8.B)

Účel: částečná úhrada nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů – udržení příznivé nákazové situace v chovech hospodářských zvířat a minimalizace rizik šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

8.B.a)

Předmět dotace:

podpora chovatelům na částečnou úhradu nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů (§ 40 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb.) v období od 1. 10. 2010 do 30. 9. 2011.

Subjekt: chovatel hospodářských zvířat podnikající v zemědělské výrobě podle § 2 zákona č. 513/1991 Sb., který zajistí neškodné odstranění kadáverů hospodářských zvířat v souladu s § 40 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb.

8.E) Národní ozdravovací program od infekční rinotracheitidy skotu (IBR)

Účel: podpora vybraných činností souvisejících s plněním „Národního ozdravovacího programu od infekční rinotracheitidy skotu“ (dále jen „NOP IBR“) schváleného Ministerstvem zemědělství v souladu s § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., a v souladu s § 44 odst. 1 písm. d) téhož zákona zařazeného mezi povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání.

Předmět dotace:

1. podpora chovatelům na částečnou úhradu nákladů spojených s odběrem krve a jejím následným laboratorním vyšetřením uskutečněným v prvním roce ozdravování v rámci NOP IBR v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“) nebo Výzkumného ústavu veterinárního lékařství (dále jen „VÚVeL“).

Platí pro jeden kus zařazený do ozdravování takto:

1x odběr krve na vyšetření v prvním roce a 2x v závěrečném roce ozdravování.

2. podpora chovatelům na částečnou úhradu nákladů spojených s pořízením markerové vakcíny proti IBR skotu (registrované podle § 12 zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a o doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů) a její aplikací v rámci NOP IBR resp. individuálního ozdravovacího plánu stanoveného příslušnou KVS.

Subjekt: dotace bude poskytnuta chovateli skotu registrovanému v Ústřední evidenci hospodářských zvířat podle § 23 zákona č. 154/2000 Sb., který provádí ozdravování od IBR skotu podle ozdravovacího plánu odsouhlaseného příslušnou KVS.

9. Poradenství a vzdělávání

Účel: organizační, ekonomické a odborné poradenství

9.A. Speciální poradenství**9.A.a. – Speciální poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.****9.A.a.1) – Podpora poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.****Předmět dotace:**

- a) podpora pořádání seminářů, školení ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb., pro chovatelskou veřejnost, avšak maximální výše podpory na jeden seminář či školení nepřesáhne částku 200 000 Kč,
- b) vydávání poradenských publikací ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb., poskytovaných chovatelům zdarma.

Subjekt: pořadatel, vydavatel (se souhlasem MZe)

Forma dotace: dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční).

Výše dotace:

- do výše 60 % prokázaných přímých nákladů na semináře, školení, bez započtení zisku,
- do výše 100 % prokázaných přímých nákladů na publikace poskytované chovatelům zdarma.

9.A.a.2) – Podpora osvětové činnosti v živočišné výrobě.**9.A.a.2.a) – zveřejňování výsledků plemenářské práce.**

Subjekt: oprávněná osoba, uznané chovatelské sdružení.

Forma dotace: dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční).

Výše dotace: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu zveřejněných výsledků.

9.A.a.2.b) – zabezpečování pořádání výstav a přehlídek hospodářských zvířat.

Subjekt: pořádající nebo zabezpečující organizace, uznané chovatelské sdružení (se souhlasem MZe).

Forma dotace: dotace k výsledku hospodaření (dříve neinvestiční).

Výše dotace: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané akce.

ZÁSADY,

kterými se na základě § 2 a 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, stanovují podmínky pro poskytování dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro výživu a zemědělství pro rok 2012

Předměty dotací

I. Podpora udržovatelům genetických zdrojů hospodářských zvířat (dle plemenářského zákona)

Účel

Zachování genetických zdrojů hospodářských zvířat a geneticky cenných populací hospodářských zvířat v rámci Národního programu ochrany a využití genetických zdrojů hospodářských zvířat a ostatních živočichů využívaných pro výživu a zemědělství („Národní program zvířat“), který jako určená osoba koordinuje Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i., (dále jen „VÚŽV“).

Předmět dotace:

I. 1. Česká červenka

Podpora na udržování jedinců plemene skotu česká červenka, zařazených do Národního programu

Subjekt: účastník Národního programu, Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i.

I. 2. Český strakatý skot

Podpora na udržování jedinců plemene českého strakatého skotu, zařazených do Národního programu

Do Národního programu jsou zařazeni pouze jedinci, jejichž otec a otec matky je příslušníkem následujících linií: Brok (BO), Cesar 59 (CSM), Eben (EB), Fanfár (FAN), Frajer (FJ), Hubert (HB), Junek I (JUN), Květouš (KV), Laban (LB), Lom (LM), Lucián (LC), Menelík (ME), Mrak 5 (MKM), Primus (PY), Prut (PR), Šohaj (ŠJ) a Ulk (ULK).

Subjekt: účastník Národního programu

Přímé platby a národní doplňková platba

Jednotná platba na plochu zemědělské půdy

Hlavním cílem jednotné platby na plochu zemědělské půdy (tzv. SAPS) je zabezpečit zemědělcům stabilní příjmy. Zemědělci se mohou rozhodnout, co chtějí produkovat, přičemž jim je zaručena stejná výše podpory nezávisle na tom, co produkují. Díky tomu se mohou lépe přizpůsobit poptávce na trhu zemědělských komodit. Konkrétní podmínky poskytnutí podpory upravuje nařízení vlády č. 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Žádost o poskytnutí podpory SAPS je podávána v rámci tzv. Jednotné žádosti, a to do 15. května příslušného kalendářního roku. Jednou z podmínek pro poskytnutí podpory je dodržení minimální výměry, na kterou může být poskytnuta podpora, která činí v součtu všech půdních bloků/dílů půdních bloků (PB/DPB) v žádosti nejméně 1 ha zemědělské půdy. Dotčené PB/DPB musí být vedeny v Evidenci využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů (tzv. LPIS). Zemědělská půda, na kterou je požadováno poskytnutí finanční podpory, musí být na žadatele vedena v LPIS nejméně od data podání žádosti do 31. srpna kalendářního roku, ve kterém žádá o podporu.

SAPS je poskytován ze zdrojů Evropské unie na hektar způsobilé a oprávněné zemědělské půdy. Za půdu způsobilou je považována ta, která se k 30. 6. 2003 nacházela v dobrém zemědělském stavu. Poskytnutí

finanční podpory v rámci SAPS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (tzv. GAEC) a od roku 2009 také dodržováním některých zákonných požadavků na hospodaření (tzv. SMR), které jsou společně s GAEC známy jako podmínky podmíněnosti (tzv. Cross-Compliance).

Vzhledem k tomu, že novým členskými státy po svém vstupu do EU nebylo umožněno vyplácet přímé platby v plné výši, bylo v přístupových smlouvách stanoveno jejich postupné navyšování. Přehled základních ukazatelů SAPS v ČR je uveden v následující tabulce.

Srovnání obálků a sazeb SAPS v letech 2004 - 2012

Rok	Nařízení vlády	Úroveň plateb EU-15	Obálka SAPS (mil. EUR)	Sazba (EUR/ha)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (CZK/ha)
2004	243/2004	25 %	198,940	56,41	32,45	1 830,40
2005	144/2005	30 %	249,296	71,42	29,55	2 110,70
2006	144/2005	35 %	310,457	88,89	28,32	2 517,80
2007	47/2007	40 %	355,384	101,40	27,53	2 791,50
2008	47/2007	50 %	437,762	124,16	24,66	3 072,20
2009	47/2007	60 %	517,895	147,43	25,16	3 710,00
2010	47/2007	70 %	581,177	165,07	24,60	4 060,80
2011	47/2007	80 %	667,365	189,32	24,75	4 686,50
2012	47/2007	90 %	755,659	214,28	25,14	5 387,30

*) údaje budou známy k 16. 10. 2012

S ohledem na negativní dopady letošního extrémně suchého počasí na zemědělce v některých regionech ČR bylo rozhodnuto o vyplácení záloh na SAPS všem žadatelům o tuto platbu ve výši 50 % v termínu od 16. 10. 2012.

Národní doplňkové platby k přímým podporám

Národní doplňkové platby k přímým podporám (tzv. Top-Up) jsou poskytovány v souladu s nařízením vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství.

Počátkem roku 2012 došlo vzhledem k napjaté situaci ve státním rozpočtu ke změně nařízení vlády č. 112/2008 Sb., ve smyslu dočasného zastavení přijímání žádostí o Top-Up pro rok 2012, a to s účinností od 1. 4. 2012 (nařízení vlády č. 107/2012 Sb.). Následně se v průběhu roku podařilo Ministerstvu zemědělství zajistit možnost dodatečných finančních prostředků pro Top-Up pro rok 2012 a byl zahájen legislativní proces přípravy návrhu nařízení vlády, umožňující příjem žádostí a výplatu Top-Up. Tento návrh nařízení vlády byl schválen s nabytím účinnosti od 15. října 2012, termín pro podávání žádostí je 1. listopad 2012.

V rámci národních doplňkových plateb v roce 2012 bude podpora poskytována na následující dotační tituly: platba na chmel, platba na přežvýkavce (skot, ovce, kozy) platba na chov ovcí a na chov koz, platba na chov krav bez tržní produkce mléka, platba na brambory pro výrobu škrobu a platba na zemědělskou půdu, která v loňském roce nebyla součástí národních doplňkových plateb.

Návrh na zpětné zařazení platby na zemědělskou půdu byl do návrhu nařízení vlády vložen s ohledem na pracovní dokument Evropské Komise (DS/2011/14/REV2), který Komise představila v závěru loňského roku. Na základě tohoto dokumentu bude od roku 2012 nově v nových členských státech aplikujících tyto platby posuzována modulace, a to individuálně na farmu v závislosti na celkovém součtu přímých plateb (SAPS, zvláštní platba dle čl. 68 nařízení Rady (ES) č. 73/2009, oddělená platba na cukr a oddělená platba na rajčata) a národních doplňkových plateb.

Výše sazeb v rámci platby na KSTPM v letech 2010 a 2011

Druh podpory	2010	2011	2012
Platba na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka (KSTPM) – plná výše sazby	2 444,40 Kč/VDJ	2 370,90 Kč/VDJ	1 399,20 Kč/VDJ
Platba na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka (KSTPM) – poloviční výše sazby	1 222,20 Kč/VDJ	1 185,45 Kč/VDJ	699,60 Kč/VDJ

Zvláštní podpora na tele masného typu

Zvláštní podporu dle nařízení Rady (ES) č. 73/2009 mohli čeští zemědělci čerpat poprvé na sektor krav bez tržní produkce mléka (konkrétně na telata masného typu) počínaje tímto rokem, přičemž termín podání žádosti byl do 15. května 2012. Celková obálka zvláštní podpory pro sektor krav bez tržní produkce mléka (telat masného typu) byla stanovena v celkové výši 8 857 163,8 EUR.

Základní podmínkou pro tuto platbu je narození telete masného typu v období od 1. dubna roku předcházejícího podání žádosti do 31. března příslušného kalendářního roku, přičemž matkou telete je kráva chovaná v systému bez tržní produkce mléka a otcem býk masného plemene evidovaný v ústředním registru plemenů.

Veškeré podmínky čerpání zvláštní podpory na tele masného typu stanovuje Nařízení vlády č. 60/2012 Sb.

Národní doplňkové platby k přímým podporám

Národní doplňkové platby k přímým podporám (tzv. Top-Up) jsou poskytovány v souladu s nařízením vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Toto nařízení vlády bylo novelizováno nařízením vlády č. 87/2011, ze dne 23.3.2011, které pro rok 2011 vytváří legislativní předpoklady pro realizaci Top-Up pro následující citlivé sektory: chmel, brambory pro výrobu škrobu, přežvýkavci, krávy bez tržní produkce mléka, ovce a kozy.

Chov přežvýkavců je v podmínkách společné zemědělské politiky EU podporován systémem přímých plateb. V rámci ČR jsou přímé platby vypláceny zemědělcům formou jednotné platby na plochu (SAPS); sektor přežvýkavců je podporován ze státního rozpočtu mj. formou tzv. národních doplňkových plateb k přímým podporám (Top-Up).

Podmínky pro platby Top-Up jsou stanoveny nařízením vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, v platném znění. Poslední úprava tohoto nařízení reaguje na výsledky prověrky společné zemědělské politiky (tzv. Health Check), avšak nedotýká se zásadně sektoru živočišné výroby. Změny se týkaly zejména sektorů pěstování lnu a pěstování chmele.

Platby Top-Up jsou poskytovány podle pravidel daných komunitární legislativou, tj. nařízením Rady (ES) č. 73/2009, kterým jsou stanovena společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a návaznými předpisy Evropských společenství (ES), kterými jsou stanovena

prováděcí pravidla k tomuto základnímu nařízení Rady z oblasti přímých podpor. Podmínky dané komunitárními předpisy stanovují postup schvalování plateb Top-Up Evropskou komisí, která provádí autorizaci maximální výše plateb Top-Up a podmínek pro jejich poskytnutí.

Národní doplňkové platby 2010	Sazba Kč/jednotka	Počet jednotek	Celkem Kč
Zemědělská půda	514,10	3 520 564,66 ha	1 809 922 292
Chmel	8 126,80	5 599,94 ha	45 509 593
Přežvýkavci	1 310,10	1 014 510,15 VDJ	1 329 109 748
Krávy bez trž. produkce mléka	2 119,60	163 740,95 VDJ	347 065 318
Ovce/kozy	1 000,00	17 956,80 VDJ	17 956 800
Brambory-škrob - coupl.	1 631,20	33 660,00 t	54 906 192
Brambory-škrob - decoupl.	465,30	33 304,81 t	15 496 729
Celkem k výplatě			3 619 966 672

Národní doplňkové platby 2011	Sazba Kč/jednotka	Počet jednotek	Celkem Kč
Chmel	7 540,90	5 577,16 ha	42 056 806
Přežvýkavci	910,80	1 011 590,05 VDJ	921 356 218
Krávy bez trž. produkce mléka	1 393,80	172 619,60 VDJ	240 597 199
Ovce/kozy	650,80	19 130,85 VDJ	12 450 358
Brambory-škrob - coupl.	1 641,40	33 660,00 t	55 249 524
Brambory-škrob - decoupl.	378,80	33 254,53 t	12 596 816
Celkem k výplatě			1 284 306 921

Nařízením vlády č. 87/2011 Sb., ze dne 23.3.2011, kterým byla pro rok 2011 zrušena platba na zemědělskou půdu a je stanoveno poskytování Top – Up pro výše uvedené citlivé sektory: chmel, brambory pro výrobu škrobu, přežvýkavci, krávy bez tržní produkce mléka, ovce a kozy. Nařízení vlády č. 87/2011 Sb. je novelizací nařízení vlády č. 112/2008 Sb.

Platby Top-Up, stejně jako platby na chov krav v systému s tržní produkcí mléka, jsou poskytovány Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF). Žádost o tyto platby se podává na SZIF na jím vydaném formuláři nejpozději do 15. května příslušného kalendářního roku. Nebyla-li žadateli přiznána platba SAPS, SZIF žadateli příslušnou platbu Top-Up neposkytne.

Platba na přežvýkavce se poskytuje fyzické nebo právnické osobě, která chovala na hospodářství registrovaném v ústřední evidenci skot, ovce nebo kozy k 31. březnu 2007. Nárok na platbu se přiznává na stav velkých dobytčích jednotek (VDJ), přičemž minimum jsou 2 VDJ.

V případě, že žadateli o platbu na přežvýkavce bylo v období od 1. srpna 2006 do 31. března 2007 nařízeno rozhodnutím příslušné krajské veterinární správy mimořádné veterinární opatření při výskytu nebezpečné nákazy, v rámci kterého bylo nařízeno utracení nebo nutná porážka jím chovaných přežvýkavců, může předložit žádost na stav chovaných přežvýkavců na hospodářství registrovaném v ústřední evidenci k 31. červenci 2006.

Platba na chov krav bez tržní produkce mléka nebo platba na chov ovcí, popřípadě na chov koz, se poskytuje fyzické nebo právnické osobě, která chová na hospodářství registrovaném v ústřední evidenci

krávy bez tržní produkce mléka nebo ovce, popřípadě kozy, nejméně po dobu od 1. do 31. července příslušného kalendářního roku s výjimkou plemen krav bez tržní produkce mléka uvedených dle daného právního předpisu ES ve zmíněném nařízení vlády. Stejně jako u platby na přežvýkavce se nárok na platbu na chov krav bez tržní produkce mléka nebo na chov ovcí, popřípadě na chov koz přiznává na stav VDJ, přičemž minimum jsou 2 VDJ a je uplatněn přepočítací koeficient stejný jako u platby na přežvýkavce. Platba na chov krav bez tržní produkce mléka se poskytuje na krávy, u kterých došlo nejméně k jednomu otelení ke dni 1. července 2011.

Bližší informace na: www.eagri.cz a www.szif.cz

Informace o možnosti využívání Portálu farmáře SZIF při podávání Jednotné žádosti

Upozorňujeme všechny potenciální žadatele na možnost zpracovat tzv. Jednotnou žádost (JŽ) v elektronické podobě na webových stránkách SZIF prostřednictvím Portálu farmáře SZIF. Tento portál nabízí možnosti, které mají žadatelům o dotace především zjednodušit a zrychlit provádění některých úkonů spojených s Jednotnou žádostí (JŽ). Jedná se zejména o podání JŽ na SAPS, Dojnice, SSP, STP, Top-Up, LFA, Natura 2000 a AEO, u nichž je žadateli umožněno využití elektronických předtisků žádostí pro následné podání.

Agroenvironmentální opatření pro rok 2012

Mezi opatření v rámci agroenvironmentálních opatření podporující chov skotu, ovcí a koz patří titul **Ekologické zemědělství** a podopatření **Ošetřování travních porostů**.

Opatření mají za úkol podpořit způsoby využití zemědělské půdy, které jsou v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí, krajiny a jejich vlastností. Dále podpora zachování obhospodařovaných území vysoké přírodní hodnoty, přírodních zdrojů, biologické rozmanitosti a údržby krajiny. Základní podmínkou pro poskytování finanční podpory v AEO je uzavření pětiletého závazku podáním žádosti o zařazení na počátku pětiletého období a v rámci tohoto závazku každoroční podávání žádosti o poskytnutí dotace.

Termín podání žádosti o zařazení a žádostí o dotaci je do 15. května kalendářního roku.

Možnosti vstupu do závazku podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. jsou dvě. První možnost – žadatel může být prvožadatelem v AEO a podává tedy klasickou žádost o zařazení do pětiletého závazku nebo druhá možnost – žadatel již závazek v AEO má (uzavřený podle nařízení vlády č. 242/2004 Sb. v letech 2004 až 2006) a hodlá provést jeho transformaci podáním transformační žádosti o zařazení na nové pětileté období. Transformace závazku uzavřeného podle nařízení vlády č. 242/2004 Sb. je povinná v případě navýšení původně zařazené výměry nad 25 % nebo v případě jakéhokoliv navýšení zařazené výměry v pátém roce závazku podle nařízení vlády č. 242/2004 Sb.

Podmínky poskytování dotací v AEO jsou uvedeny v nařízení vlády č. 79/2007 Sb. (novelizováno nařízením vlády č. 114/2008 Sb., nařízením vlády č. 45/2009 Sb. a nařízením vlády 282/2011 Sb.)

Informace k jednotlivým titulům:

Ekologické zemědělství (EZ)

Podmínkou je hospodaření na půdě v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ a plnění podmínek nařízení Rady (ES) č. 834/2007, nařízení Komise (ES) č. 889/2008 a zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Při hospodaření na travních porostech je nutno dodržovat intenzitu chovu hospodářských zvířat (dle přílohy č. 4 nařízení vlády č. 79/2007 Sb.) ve výši nejméně 0,2 VDJ/ha travního porostu a nejvýše 1,5 VDJ/ha zemědělské půdy. Kontrola podmínky probíhá k 31. červenci kalendářního roku. Sazba pro EZ na travních porostech u zemědělců se souběhem ekologického a konvenčního zemědělství je 71 EUR/ha.

U zemědělců hospodařících výlučně ekologicky je sazba stanovena na 89 EUR/ha (kurz pro přepočet pro rok 2010 je 26,285 Kč/EUR). Sazba ve výši 89 EUR/ha bude platná pro žadatele, kteří celkovou výměru vedenou k datu podání žádosti o poskytnutí dotace v LPIS obhospodařují v systému přechodného období do EZ nebo v systému EZ. Tato výměra musí být obhospodařována v EZ až do konce sledovaného období v daném kalendářním roce tj. do 31. 12. Za porušení podmínky se nepovažuje ztráta užívání této výměry v LPIS ani nabytí nové výměry po datu podání žádosti o poskytnutí dotace a její nepřevedení do systému EZ.

Ekologické zemědělství na travních porostech je vzájemně kombinovatelné s podopatřením Ošetřování travních porostů.

Ošetřování travních porostů

Zemědělci vstupující do titulů tohoto podopatření se zavazují plnit podmínky podopatření v rozsahu veškerých ploch travních porostů, které obhospodařují v době vstupu do tohoto podopatření. V rámci celofaremního přístupu mají žadatelé možnost zvolit cílené managementy na jednotlivé půdní bloky podle přírodních podmínek, popřípadě dle způsobu hospodaření na travních porostech v daném podniku. Žadatel je povinen do podopatření zařadit vždy celou výměru travních porostů, kterou má evidovanou v LPIS k datu podání žádosti o zařazení.

Podmínkou při hospodaření na travních porostech je dodržovat intenzitu hospodářských zvířat (dle přílohy č. 4 nařízení vlády č. 79/2007 Sb.) ve výši nejméně 0,2 VDJ/ha travního porostu a nejvýše 1,5 VDJ/ha zemědělské půdy k 31. červenci kalendářního roku.

Žadatel se řídí podmínkami jednotlivých titulů v případě sečení, hnojení a pastvy. V územích ZCHÚ, ochranných pásmech NP a ptačích oblastech v rámci soustavy Natura 2000 žadatel hospodaří v souladu s vymezením titulů ve vrstvě ENVIRO v rámci LPIS.

Podopatření ošetřování travních porostů zahrnuje devět titulů:

- Louky
- Mezofilní a vlhkomilné louky
- Horské a suchomilné louky
- Trvale podmáčené a rašelinné louky
- Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků
- Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního
- Pastviny
- Druhově bohaté pastviny
- Suché stepní trávníky a vřesoviště

V průběhu pětiletého období nesmí na půdním bloku/dílu dojít ke změně titulu, který žadatel uvedl v žádosti o zařazení.

Výše dotace v podopatření Ošetřování travních porostů se pohybuje u luk mezi 75 – 417 EUR/ha a u pastvin od 112 – 308 EUR/ha.

Bližší informace na: www.eagri.cz

Podpory PGRLF:

Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (PGRLF) stanoví podmínky, za kterých poskytuje záruky na úvěry podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a subvencuje části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby. Dále PGRLF přispívá na zemědělské pojištění.

Bližší informace na www.pgrlf.cz

LEGISLATIVA ČRTÝKAJÍCÍ SE CHOVU SKOTU

Legislativa upravující podnikání v chovu skotu byla v posledních letech upravována se snahou o její sladění s právními normami platnými v Evropské unii.

V následujícím přehledu jsou uvedeny nejvýznamnější platné právní úpravy důležité pro komodity „Skot a hovězí maso“.

Obecně:

- **Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Nařízení vlády č. 169/2005 Sb.**, o stanovení některých podmínek provádění prémiových práv na chov krav bez tržní produkce mléka, popřípadě na chov bahnic.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 173/2004 Sb.**, o způsobu a rozsahu vyžadování údajů Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky.
- **Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství**, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 213/2004 Sb.**, kterou se stanoví seznam teoretických a praktických oblastí, které tvoří obsah vzdělávání a přípravy vyžadovaný v České republice pro výkon regulované činnosti v rámci působnosti Ministerstva zemědělství.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 320/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 395/2009 Sb.**, o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití.
- **Nařízení vlády České republiky č. 479/2009 Sb.**, o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor.
- **Nařízení vlády České republiky č. 480/2009 Sb.**, kterým se mění Nařízení vlády v souvislosti s přijetím Nařízení vlády o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor.
- **Zákon 487/2009 Sb.**, Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2010.
- **Nařízení vlády České republiky č. 69/2005 Sb.**, o stanovení podmínek pro poskytnutí dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování činnosti zemědělského podnikatele.
- **Nařízení vlády České republiky č. 512/2006 Sb.**, kterým se mění některá nařízení vlády v oblasti strukturálních opatření v zemědělství.

Oblast působnosti SZIF

- **Zákon č. 256/2000 Sb.**, o Státním zemědělském intervenčním fondu, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 367/2009 Sb.**, úplné znění zákona č. 256/2000 Sb., o státním zemědělském intervenčním fondu, jak vyplývá z pozdějších změn.
- **Zákon č. 248/2003 Sb.**, úplné znění zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 128/2003 Sb., zákonem č. 85/2004 Sb., zákonem č. 482/2004 Sb., a zákonem č. 44/2005 Sb.

Oblast veterinární péče a péče o pohodu zvířat

- **Zákon č. 166/1999 Sb.**, o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 246/1992.**, na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 201/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 202/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na čerstvé maso, mleté maso, masné polotovary a masné výrobky, ve znění vyhlášky č. 375/2003 Sb., a vyhlášky č. 381/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na živočichy, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 208/2004 Sb.**, o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 356/2004 Sb.**, o sledování (monitoringu) zoonóz a změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 382/2004 Sb.**, o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 389/2004 Sb.**, o opatřeních pro tlumení slintavky a kulhavky a k jejímu předcházení a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění vyhlášky č. 356/2004 Sb.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 639/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 375/2003 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 652/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 202/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na čerstvé maso, mleté maso, masné polotovary a masné výrobky, ve znění vyhlášky č. 375/2003 Sb., a vyhlášky č. 201/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 122/2005 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 378/2003 Sb., kterou se stanoví podniky, v nichž se připouští po dobu přechodného období uplatňovat odchylné veterinární požadavky na jejich provoz, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 48/2006 Sb.**, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákon 634/2004 Sb., o správních poplatcích.
- **Zákon č. 77/2006 Sb.**, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 155/2006 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 380/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se spermatem, vaječnými buňkami a embryi, a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 156/2006 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 382/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí ve znění vyhlášky č. 260/2005 Sb., a kterou se zrušuje vyhláška č. 383/2003 Sb., o veterinárních podmínkách dovozu některých živočišných produktů ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 580/2006 Sb.**, o náhradě nákladů spojených s výkonem veterinární prohlídky jatečných zvířat a masa s vyšetřením a posouzením živočišných produktů a se sledováním přítomnosti některých látek a jejich reziduí u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů.

- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 316/2007 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 182/2008 Sb.**, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 312/2008 Sb.**, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 312/2008 Sb.**, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 332/2008 Sb.**, úplné znění zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 409/2008 Sb.**, úplné znění zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 424/2005 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 382/2003 Sb., o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 425/2005 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 3/2009 Sb.**, o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 4/2009 Sb.**, o ochraně zvířat při přepravě, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 5/2009 Sb.**, o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 21/2009 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě zvířat a oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých veterinárních činností, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 464/2009 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat ve znění vyhlášky č. 425/2005 Sb.
- **Věstník Ministerstva zemědělství České republiky**, vydaný v částce 2, v prosinci 2009. Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2009.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 12/2010**, kterou se mění vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz nemocí přenosných ze zvířat na člověka ve znění pozdějších předpisů.

Oblast šlechtění, evidence a označování zvířat

- **Zákon č. 154/2000 Sb.**, o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 344/2006 Sb.**, úplné znění zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon).

- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 136/2004 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 370/2006 Sb.**, o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 447/2006 Sb.**, o genetických zdrojích zvířat, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 448/2006 Sb.**, o provedení některých ustanovení plemenářského zákona, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 213/2009 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění vyhlášky č. 199/2007 Sb.

Oblast potravinářské výroby

- **Zákon č. 110/1997 Sb.**, o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 44/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 273/2000 Sb., kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v zemědělské výrobě v potravinách a potravinových surovinách, ve znění vyhlášky č. 106/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 194/2004 Sb.**, o způsobu provádění klasifikace jatečně upravených těl jatečných zvířat a podmínkách vydávání osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k této činnosti, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 161/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška MŽP ČR č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby, ve znění vyhlášky č. 196/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 316/2004 Sb.**, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 113/2005 Sb.**, o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 120/2008 Sb.**, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 224/2008 Sb.**, úplné znění zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast krmivářství

- **Zákon č. 91/1996 Sb.**, o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 21/2004 Sb.**, kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 184/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast technologie chovu

- **Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 174/2004 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 263/2003 Sb.
- **Zákon č. 188/2004 Sb.**, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- **Zákon č. 317/2004 Sb.**, kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých dalších zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- **Úplné znění zákona č. 242/2000 Sb.**, o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 320/2002 Sb., a zákonem č. 553/2005 Sb.,
- **Nařízení vlády České republiky č. 351/2006 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (**o provádění agroenvironmentálních opatření**), ve znění pozdějších předpisů (účinnost od 1. 9. 2006).

Upozornění:

Ministerstvo zemědělství provozuje **informační portál pro zemědělce, tzv. Portál farmáře**. Je k dispozici na těchto internetových adresách www.farmar.mze.cz; <http://farmar.mze.cz> a <http://farmar.eu>.

Portál farmáře je rozdělen na veřejně přístupnou a individuální část (část chráněná přístupovým heslem). Běžný uživatel má možnost nahlédnout do veřejné části portálu, kde se nachází registr zemědělských podnikatelů, registr příjemců dotací a nachází se zde i řada užitečných odkazů a informací vztahujících se především k problematice dotací a podpor v resortu. Přístup do dalších pěti registrů, tematicky rozdělených na registr půdy, zvířat, vinic, chmelnic a sadů je bezplatně umožněn pouze oprávněným uživatelům, a to vždy pouze pro registr, ve kterém je subjekt evidován dle typu podnikání. Největší podíl subjektů má přístup do registru půdy a registru zvířat. Přístupová hesla je možné získat na počkání na Agenturách pro zemědělství a venkov MZe.

Registr zvířat je součástí IZR (Integrovaný zemědělský registr) a umožňuje registrovaným uživatelům prostřednictvím zabezpečeného přístupu nahlížet na data týkající se jimi chovaných zvířat a pořizovat si informativní výpisy údajů evidovaných o jeho hospodářství a zvířatech, současně umožňuje chovateli stáhnout „iniciační větu“ pro elektronicky vedené stájové registry.

Registr půdy LPIS umožňuje registrovaným uživatelům prostřednictvím zabezpečeného přístupu nahlížet na data týkající se jimi užívaných farmářských bloků, pořizovat si on-line informativní výpisy a tisknout mapy.

Zhodnocení průběhu národního ozdravovacího programu (NOP) od infekční rinotracheitidy skotu (IBR) v České republice k 30. 6. 2012

I. Úvod

K 30. 6. 2012 uplynulo v České republice šest a půl roku od zahájení Národního ozdravovacího programu od IBR. Za tuto dobu vzrostl počet hospodářství, v nichž byla eliminována infekce původcem IBR, na **64,67%**. Jako efektivní byla pro realizaci programu stanovena doba 7 roků, tzn. do 31. 12. 2012. Tato doba byla stanovena s ohledem na úroveň zamoření a praktikovanou obměnu základních stád skotu v ČR. Ozdravení stáda od IBR je postaveno na náhradě infikovaných zvířat, zvířaty zdravými, tzn. v podstatě na obměně celého stáda. Ministerstvo zemědělství zajistilo na uvedenou dobu finanční příspěvek státu. Vzhledem k tomu, že se v některých stádech nepodařilo hned v prvních měsících ozdravování zcela zabránit šíření infekce, počet infikovaných zvířat se po provedeném vstupním vyšetření ještě zvyšoval. Bylo to v důsledku silného zamoření a vysokého infekčního tlaku po zahájení ozdravování. K tomuto jevu došlo zejména v kapacitních stádech skotu, z nichž se mnohým nepodařilo eliminovat ze stáda (ekonomické důvody) všechna infikovaná zvířata tak, aby mohl být program ozdravování do konce roku 2012 ukončen.

Nutno připomenout, že Národní ozdravovací program od IBR byl přijat jako povinný pro všechny chovatele, jejichž stáda nebyla v den zahájení programu prostá nákazy. Z toho vyplývá, že ozdravování v ČR musí být dovedeno do úspěšného konce prohlášením všech hospodářství s chovem skotu v ČR za úředně prostá nákazy. Důvod je nejen zdravotní, ale i obchodní. Trendem evropských chovatelů (nejen skotu) je ozdravovat od produkčních nákaz, mezi něž patří i IBR. Naším chovatelům nezbývá, než se tomuto trendu podřídit. Pokud jde o IBR, jsou naši bezprostřední sousedi Rakousko a Bavorsko a zároveň největší obchodní partneři pro stáda prostá nákazy. Zejména Rakousko dalo v závěru roku 2011 našim chovatelům důrazný signál, že zásilky (a to nejen skotu určeného pro využití v reprodukci), které bude považovat za rizikové, z důvodů ochrany svých stád nepřijme. Stejně tak i ostatní země (členské i třetí) upřednostňují při nákupu skot z hospodářství prostých nákaz a jsou ochotni toto promítnout do ceny.

2. Nákazová situace v Evropě

V prvním pololetí 2012 nedošlo k výrazným změnám ve srovnání s minulými roky. Žádná země ani žádné území nepřibyly na seznam IBR oficiálně prostých. Žádná další země nepožádala o schválení povinného programu ozdravování. Je nutné respektovat skutečnost, že významný obchodní partner našich chovatelů spolková země Bavorsko byla prohlášena Evropskou komisí za území úředně prosté IBR a zařazena do přílohy č. II rozhodnutí Komise 2004/558/ES. SRN se tím stala zemí s dvojitou nákazovou situací, což je nutné při obchodu respektovat. SRN prosadila (vzhledem k dvojí nákazové situaci v zemi) doplnění čl. 3 výše uvedeného RK o nový bod 4, který usnadňuje obchod (dovoz) zástavového skotu určeného k výkrmu do zemí oficiálně prostých IBR. Tímto opatřením může být do spolkových zemí prostých IBR přemístěn neinfikovaný a nevakcinovaný zástavový skot (nikoli skot určený k reprodukci). Tento skot může mít kolostrální protilátky po markerových vakcínách. Skot musí pocházet z hospodářství, v nichž se nevyskytuje původce IBR, ale ve kterých mohou být ještě chovány vakcinované matky.

Podmínkou je, že nabývající stát či region musí s ustanovením čl. 3, bodu 4 souhlasit a svůj souhlas oznámit Evropské komisi. Hospodářství, do něhož byl zástavový skot dle čl. 3, bodu 4 přemístěn, musí ho nechat vyšetřit (ELISA, gE ELISA testy) a zaručit, že zvířata po dokrmení budou přemístěna výhradně na jatky. Obchod z ČR do Bavorska se v duchu ustanovení nového bodu 4 již uskutečňuje. SZ Bavorsko pro tento účel vydala předtištěné formuláře, obsahující všechny podmínky obchodu.

3. Hospodářství s chovem skotu – počty skotu

Celkový počet registrovaných hospodářství chovajících skot v ČR byl k 30. 6. 2012 dle údajů v IZR **30 510**. Naproti tomu počet hospodářství aktivních, ve kterých byl skot skutečně chován, činil **18 743**. Počet hospodářství, v nichž není aktuálně chován skot je vysoký a činí **11 767**. V této skupině jsou registrována hospodářství sezónní (se střídavým chovem), v nichž nebyl k datu zpracování chován skot, ale rozhodující část činí hospodářství, v nichž není skot dlouhodobě chován a chovatel je opomenutím či záměrně neodhlásil. Dlouhodobým trendem (až do 31. 12. 2011) byl úbytek hospodářství s aktivním chovem skotu. První pololetí 2012 naznačuje zlepšení. Situaci od r. 2006 (zahájení NOP) ukazuje následující přehled:

Rok	Počet (aktivních) hospodářství se skotem	Pokles (zvýšení) o:
2006	24.087	
2007	21.676	- 2.411
2008	19.558	- 2.118
2009	18.872	- 686
2010	18.394	- 478
2011	18.243	- 151
2012 (k. 30. 6.)	18 743	+ 500

Stav skotu k 30. 6. 2012 dle údajů v ústřední evidenci činil **1 391 476 ks**. Oproti stavu k 31. 12. 2011 se jedná o zvýšení o **50 165 ks**. Ke zvýšení došlo u samic i u samců. Jak v počtu hospodářství, tak ve stavu skotu došlo po několikaletém poklesu v prvním pololetí 2012 ke zvýšení.

4. Dosavadní průběh a výsledky NOP

Šest a půl roku průběhu NOP znamenalo vzestup procenta IBR prostých a ozdravených hospodářství z **19,02 %** na **64,67 %**. To znamená, že procento hospodářství, v nichž byla eliminována infekce, se zvýšilo o **45,65 %**. Půl roku zpět, to znamená, k 31. 12. 2011 bylo procento IBR prostých a ozdravených hospodářství vyšší o **0,30%**. Trend přírůstku v kategorii prostých a ozdravených hospodářství však trvá, viz sloupce 6-8 v tab. 1, souboru č. 2, kde je zřejmé, že v prvním pololetí 2012 přibýlo **133 IBR prostých** a **135 IBR ozdravených hospodářství**, celkem **268 hospodářství**. Aritmetický pokles byl způsoben v podstatě dvěma faktory. Předně v prvním pololetí 2012 došlo ke zvýšení hospodářství s aktivním chovem skotu o 500 (viz sl. 2 tab. 1 souboru č. 2) a to nejen vznikem nových hospodářství, ale zejména rozdělením jednoho hospodářství na dvě, někdy i více. Procento prostých a ozdravených hospodářství je počítáno ve vztahu k hospodářstvím aktuálně chovajícím skot. Dalším důvodem je, že již delší dobu procento nálezů nejlepších negativně ovlivňuje pokles počtu drobnochovatelů, kde již ubývají vesměs jen hospodářství IBR prostá, která ozdravila metodou bez vakcinace. Tento trend nepříznivě ovlivňuje zejména kraje, v nichž je procento prostých hospodářství nejvyšší.

Vývoj nálezové situace v průběhu NOP charakterizuje následující přehled:

Stav k datu	% prostých/ozdravených hospodářství	nárůst v % od předchozího období
31. 12. 2005	19,02	-
31. 12. 2006	29,82	10,80
31. 12. 2007	47,99	18,17
31. 12. 2008	57,32	9,33
31. 12. 2009	59,90	2,58
31. 12. 2010	62,71	2,81
31. 12. 2011	64,98	2,27
30. 6. 2012	64,67	-0,30

K výraznějšímu nárůstu IBR ozdravených stád by mělo dojít v závěru roku 2012, neboť řada chovatelů má schválené ozdravovací plány s ukončením do 31. 12. 2012 a někteří chovatelé se rozhodli ukončit ozdravování soustředěním IBR pozitivních (infikovaných) zvířat do izolačních stájí, z nichž po otelení, půjdou na jatky.

5. Výsledky jednotlivých krajů.

Z pohledu počtu hospodářství, v nichž byla eliminována nákaza (prostá a ozdravená), jsou nejdále kraje Vysočina **81,23 %**, Plzeňský kraj **76,33 %**, Zlínský kraj **69,59 %** a Karlovarský kraj **67,40 %**. Naproti tomu trvale zaostává Jihomoravský kraj **43,85 %**, ale také Olomoucký a Pardubický kraj.

Situaci v krajích charakterizuje následující přehled:

	Kraj	% prostých hospodářství k 31.12.2005	% prostých a ozdravených hospodářství k 31. 12. 2011	% prostých a ozdravených hospodářství k 30. 6. 2012	Úspěšnost (nárůst) za šest a půl roku ozdravování v %
11	Hl. město Praha	10,00	100,00	100,00	90,00
21	Středočeský	6,02	59,63	60,11	54,09
31	Jihočeský	21,60	59,23	58,82	37,22
32	Plzeňský	51,34	77,46	76,33	24,99
41	Karlovarský	6,50	70,32	67,40	60,90
42	Ústecký	6,70	61,44	60,19	53,44
51	Liberecký	27,82	62,07	65,04	37,22
52	Královéhradecký	26,54	65,89	66,57	40,03
53	Pardubický	2,76	57,44	57,55	54,79
61	Vysočina	47,70	82,87	81,23	33,53
62	Jihomoravský	2,57	43,31	43,85	41,28
71	Olomoucký	1,91	52,14	52,77	50,86
72	Zlínský	1,46	69,55	69,59	68,13
81	Moravskoslezský	0,52	64,26	63,04	62,52
	CELKEM ČR	19,02	64,98	64,67	45,65

6. Individuální sledování hospodářství, v nichž probíhá ozdravování

V lednu 2011 bylo zahájeno individuální sledování hospodářství, která dokončují ozdravování. Pro tento účel KVS pořídily nové seznamy všech hospodářství, v nichž jsou chována sérologicky pozitivní (infikovaná) zvířata. Tato hospodářství budou až do ukončení NOP od IBR ve čtvrtletních intervalech individuálně sledována zejména z pohledu úbytku počtu pozitivních zvířat. K 1. 1. 2011 zaevidovali inspektoři KVS celkem **964** hospodářství, v nichž byla chována sérologicky pozitivní (infikovaná) zvířata. Za rok a půl, tzn. k 30. 6. 2012 je evidováno **643** těchto hospodářství, tzn. přesně **o jednu třetinu (33,3%) méně**. Faktický úbytek ve skupině hospodářství, která dosud chovají infikovaná zvířata je vyšší a činil za rok a půl **449** hospodářství. Negativně v tomto směru působí přírůstek **128** nově evidovaných hospodářství s infikovanými zvířaty. Úbytek představují hospodářství, která dokončila ozdravování nebo o ta, která jsou v časovém intervalu mezi prvním a druhým závěrečným vyšetřením (již nechovají infikovaná zvířata). Rovněž některá hospodářství z uvedeného počtu skončila s chovem skotu a zvířata přemístila na jatky či jinému chovateli. Důvody pro přírůstek (**128**) jsou jednak rozdělení stáda chovaného v původně jednom hospodářství (jednoho majitele) do dvou či více hospodářství (stejných či více majitelů), dále pak ztráta statusu IBR prostého či ozdraveného hospodářství (menší

podíl) a třetím důvodem je soustředování posledních infikovaných zvířat do izolátů, které jsou nově vzniklými hospodářstvími. Poslední důvod je vítaný, neboť může urychlit ozdravení některých základních stád. V tabulce 3/4 souboru č. 3 „Pozitivní skot“ lze obdobně sledovat korespondující pokles počtu sérologicky pozitivních zvířat. Zde jsou údaje ještě příznivější. Jestliže úbytek hospodářství činil **jednu třetinu**, úbytek pozitivního skotu činí **více než 50%**, konkrétně 53,5%. Viz soubor č. 3 „Pozitivní skot“.

Zavedení individuálního sledování poklesu sérologicky pozitivního skotu v hospodářstvích, která dokončují ozdravování umožnilo nahlédnout, ve kterých věkových kategoriích se poslední infikovaná zvířata vyskytují. Tímto se zabývá tabulka 4/4 souboru č. 3 „Pozitivní skot“. Pohled do této tabulky je optimistický. Zbývající sérologicky pozitivní (infikovaná) zvířata jsou kumulována především v kategoriích šestiletých a starších krav, v menším rozsahu u pěti až šestiletých krav. Toto obecně koresponduje s délkou realizace NOP od IBR u nás a odpovídá i předpokladům a výsledkům opakované imunizace stád. Zhruba 2000 infikovaných kusů se nachází v kategorii tříletých až pětiletých krav. Lze však předpokládat, že většina tohoto skotu je chována v hospodářstvích (kapacitních), kterým byl odebrán status IBR prostého hospodářství. Výskyt infikovaného mladého skotu a telat je ojedinělý. Pozitivní výskyt infikovaných telat do 6 měsíců stáří vznikl (na základě zjišťování KVS) chybami při zápisu do Klienta.

Zásadní je, aby uvedené počty vykazovaných sérologicky pozitivních zvířat odpovídaly skutečnosti ve stádě. Kódy v kapitole V. Metodiky kontroly zdraví a nařízené vakcinace byly nastaveny vzhledem k programu ozdravování i pro ozdravující chovatele příznivě. Ukazuje se však, že zejména v kapacitních stádech, není v řadě případů možné zmíněnými kódy (viz kap. 7) všechna infikovaná zvířata odhalit a tato jsou diagnostikována až při prvním závěrečném vyšetření. K tomuto dochází při bezchybném průběhu ozdravování. Situaci bude nutné řešit, ale způsobem, aby nedošlo k porušení striktních zásad legislativy ES (RK 2004/558/ES).

7. Namátková sérologická, případně další vyšetření k odhalení (případných) dosud neidentifikovaných pozitivních zvířat ve stádě

V roce 2012 došlo k aktualizaci některých kódů týkajících se infekční rinotracheitidy skotu. Jednak jde o kódy, sloužící k předepsanému, průběžnému ověření statusu IBR ozdraveného a IBR prostého hospodářství, které byly přemístěny do kapitoly I „Povinné úkony hrazené ze státního rozpočtu“. Znamená to, že náklady na laboratorní diagnostiku přebírá stát, čímž významně pomáhá chovatelům, kteří již ozdravování ukončili, a také motivuje chovatele, u nichž ozdravování probíhá, k jeho včasnému dokončení.

Aktualizován byl rovněž soubor kódů v kapitole V. Metodiky kontroly zdraví a nařízené vakcinace. Jedná se o sérologické vyšetřování v průběhu NOP od IBR, jehož cílem je odhalit ve stádě případná infikovaná zvířata, administrativně vedená jako sérologicky negativní. K tomu slouží následující kódy:

- **IBR 103** „Námátková vyšetření“. I přesto, že je od zahájení NOP od IBR toto vyšetření (prováděné v šestiměsíčních intervalech) pro každého chovatele závazné, nebylo některými chovateli v předepsaném rozsahu prováděno. Proto byla formulace kódu nově upravena jako „**povinné vyšetření**“. Vzhledem k tomu, že vyšetření prováděná u mladého skotu byla téměř ve 100 % případů negativní a lze očekávat případný výskyt nových infikovaných zvířat v kategorii nejstarších krav, bylo změněno i schéma vyšetření. Není již vyšetřován mladý skot, ale prvotelky a nejstarší krávy. V případě podezření na výskyt nově infikovaných zvířat i v kategorii mladého skotu je potřebné rozšířit tato vyšetření i na mladá zvířata, ale vyšetření nad rámec daný kódem IBR 103 již si bude hradit chovatel.
- **IBR 106**. Jedná se o návazné vyšetření celé skupiny nejstarších krav v případě, že předchozím kódem (IBR 103) byla ve skupině krav prokázána pozitivní zvířata.

- **IBR 108.** Další navazující vyšetření v případě individuálního vyhodnocení (úřední a soukromý vet. lékař a chovatel) nákazové situace v hospodářství a podezření, že infikovaná zvířata se mohou vyskytovat i u mladších krav nebo dokonce mladého skotu. Toto vyšetření se provede vždy, když vyšetřením dle kódu IBR 103 a IBR 106 byla diagnostikována infikovaná zvířata. Rozsah vyšetření není předepsán, bude určen individuálně. Hradí jej chovatel.

Je povinností každého chovatele, aby nově formulovanými kódy pro kontrolní vyšetření v průběhu ozdravování odhalil případná další pozitivní (infikovaná) zvířata ve stádě a upřesnil tak celkový počet kusů, které musí být přednostně ze stáda eliminovány. Cílem nové koncepce laboratorních vyšetření v průběhu ozdravování je upřesnit počet infikovaných zvířat, resp. odhalit případná další infikovaná zvířata, která jsou administrativně vedená jako sérologicky negativní (neinfikovaná). Tato zvířata je třeba eliminovat ze stáda dříve, než chovatel přistoupí k prvnímu závěrečnému vyšetření.

Výskyt nových sérologicky pozitivních zvířat u mladších krav, prvotetek nebo dokonce u mladého skotu svědčí o tom, že v ozdravování nastala chyba. Bezprostředně po zjištění je nezbytné, provést důkladný rozbor procesu ozdravování se zaměřením především na přemístování zvířat v rámci stáda, nákup samičího i samčího skotu, možný přenos lidmi a dalšími vektory. Vztít v úvahu zdali někdo, kdo přichází do styku se stádem, nechová doma nebo nepřichází do styku s rizikovým skotem. Posoudit zda vakcinace byly prováděny v termínech dle návodu výrobce, zda vakcíny byly použity v expirační době a byly správně uskladněny. Posoudit všechny okolnosti, které mohly vést k tomu, že se v opakovaně imunizovaném stádě stále šíří virus. Najít místo pravděpodobného zdroje infekce a příčinu šíření infekce ve stádě.

8. Ozdravování ve výkrmových stájích skotu

V červnu 2011 byla vydána ve Věstníku MZe doplněná verze Národního ozdravovacího programu od IBR o článek 8 a), který upřesňuje postup ozdravování ve výkrmových stájích skotu. Jedná se o výkrmové stáje výhradně specializované na výkrm, to znamená ty, které provozně ani prostorově nekomunikují se zvířaty základního stáda. V ČR je takovýchto výkrmen poměrně velký počet, k 30. 6. 2012 celkem **3 647**, ale je v nich chováno pouze **62 797** ks skotu (viz tab. 1 a 5 souboru č. 2 „Průběh NOP“). Na jednu výkrmnu připadá necelých 17,2 ks skotu. Na druhé straně jsou v této skupině největší specializované výkrmnny, které nakupují zástavový skot i z více krajů. Větší část výkrmu skotu je chována v hospodářstvích, která provozně nebo prostorově komunikují se skotem základního stáda. V těchto výkrmnách je chováno celkem **251 713** ks skotu. Tyto však již ozdravují od roku 2006.

Pokud jde o prvně zmíněné samostatné výkrmnny bylo rozhodnuto, začít s ozdravováním v hospodářstvích, která vykrmují více než 10 ks skotu. Ve stájích drobných výkrmců (1 – 10 ks) lze očekávat lepší nákazovou situaci a pokud zde budou prokázána pozitivní zvířata, lze s chovatelem dohodnout jednorázový nebo postupný radikální způsob ozdravení s tím, že po odsunu posledního zvířete na jatky se provede mechanická očista, desinfekce a naskladnění nového zástavu z ozdravených nebo prostých hospodářství. Je také možné po mechanickém vyčištění ponechat stáj po dobu 2-3 měsíců prázdnou a poté naskladnit zástavem z nákazově nerizikových stád. Hospodářství s výkrmem chovající více než 10 ks skotu bylo v ČR k 30. 6. 2012 celkem **625**. Z těchto hospodářství však již bylo 63 dříve prohlášeno za prostá IBR. Vstupní sérologické vyšetření bylo provedeno v **562** výkrmových hospodářstvích. Z vyšetřených hospodářství byla infikovaná zvířata prokázána v **71** hospodářstvích, tj. ve **12,6** %. To je příznivý výsledek. Podle očekávání bylo nejvíce pozitivních zvířat prokázáno v hospodářstvích s největší kapacitou, do kterých je soustřeďován zástav z velké oblasti a nákazově různorodé situace. Poslední vyšetření ve výkrmové stáji bylo provedeno před více než půl rokem. Za tu dobu došlo k ozdravení některých výkrmen a některé z vyšetřených ukončily výkrm. Vakcinace byla k 30. 6. 2012 prováděna ve **40** hospodářstvích. Podrobný přehled je uveden v tabulce označené jako soubor 4 „Výkrm skotu“.

Pozn. Podle rozhodnutí KVS (zejména v kraji Vysočina a Plzeň) nebylo provedeno vyšetření ve výkrmnách dlouhodobě naskladňovaných (již v době před zahájením ozdravování ve výkrmu nebo před zahájením NOP od IBR) z prostých stád. Tato hospodářství byla jako IBR prostá již vedena.

9. Řízené ozdravování v závěru NOP od IBR

Pro dokončení ozdravování vydalo MZe v květnu 2012 ve Věstníku následující zásady:

1. Chovatelé, kteří mají KVS schválený ozdravovací plán s termínem ukončení do 31. 12. 2012, ozdravování v tomto termínu ukončí.
2. Chovatelům, kteří nestihnou ukončit ozdravování do 31. 12. 2012 se stanovuje:
 - a) připouštět (inseminovat) sérologicky pozitivní skot nejdéle do 30. 9. 2012,
 - b) poslední sérologicky pozitivní zvíře eliminovat ze stáda tak, aby do 31. 12. 2014 bylo ukončeno ozdravování (postup viz čl. 8 NOP od IBR) a hospodářství mohlo být do uvedeného data prohlášeno za úředně ozdravené a zveřejněné na webových stránkách SVS.
 - c) v případě, že bude z důvodu vyššího počtu zbývajících sérologicky pozitivních plemenic nezbytné tyto připustit (inseminovat) i po termínu 30. 9. 2012 (resp. pokračovat v ozdravování i po termínu 31. 12. 2012), předat ve třetím čtvrtletí 2012 místně příslušné KVS žádost (formulář – viz příloha č. 5 NOP od IBR - zásady) o prodloužení termínu pro dokončení ozdravování. KVS žádost posoudí, a pokud ji shledá jako odůvodněnou, postoupí ji se svým stanoviskem k rozhodnutí ÚVS. Posoudí-li žádost jako neodůvodněnou, vrátí ji chovateli a bude s ním jednat o dalším postupu.
 - d) kontrolní režim pro hospodářství, kde bylo umožněno pokračovat v ozdravování i po termínu 31. 12. 2012. Chovatelé musí aktualizovat ozdravovací plán s konkretizací data připuštění poslední sérologicky pozitivní (infikované) plemence, data vyřazení posledního IBR pozitivního zvířete ze stáda a termínu závěrečných vyšetření. Aktualizovaný ozdravovací plán předloží ke schválení KVS. Chovatelé budou předávat čtvrtletně hlášení nejpozději do 15. dne následujícího měsíce (formulář – viz příloha č. 6 NOP od IBR) na KVS.
3. KVS se ukládá:
 - a) k datu 31. 12. 2013 poprvé vyhodnotit v rámci kraje procento zbývajících hospodářství, která dosud neukončila ozdravování. Vyhodnocení dále provádět ve čtvrtletních intervalech. Pokud počet hospodářství, v nichž aktuálně probíhá ozdravování, poklesne pod 1,5% (počítáno z hospodářství aktuálně chovajících skot bez hospodářství se samostatným výkrmem skotu), ukončit v daném kraji NOP od IBR. Pro dokončení ozdravování ve zbývajících hospodářstvích stanovit individuálně mimořádná veterinární opatření (dále jen „MVO“).
 - b) provádět průběžné kontroly v hospodářstvích uvedených v bodu 2 písm. d),
 - c) provádět průběžné kontroly v hospodářstvích, která budou ozdravovat v režimu MVO.
4. Chovatelům v případě hospodářství, která budou ozdravovat v režimu MVO, se ukládá:
 - předávat čtvrtletně hlášení, nejpozději do 15. dne následujícího měsíce (formulář – viz příloha č. 6 NOP od IBR) na KVS.

**Přehled o hospodářstvích, chovajících BHV-1 infikovaný skot k 30. 6. 2012
(ve sloupci č. 5 počet hospodářství pro ukončení NOP od IBR a zavedení MVO)**

1	2	3	4	5
Kraj	Hospodářství aktivně chovající skot z ÚE (bez výkrmu)	Počet hospodářství s IBR pozitivním skotem	Procento hospodářství, v nichž je chován IBR pozitivní skot	Počet hospodářství v případě, že % hospodářství s pozitivním skotem činí 1,5%*)
Praha	15	0	0	0
Středočeský	1 592	67	4,20	24
Jihočeský	2 427	177	7,30	36
Plzeňský	1 615	31	1,90	24
Karlovarský	377	19	5,03	6
Ústecký	625	33	5,30	9
Liberecký	773	21	2,70	11
Královéhradecký	1 110	30	2,70	15
Pardubický	1 164	42	3,60	18
Vysočina	1 763	29	1,60	26
Jihomoravský	480	22	4,60	8
Olomoucký	758	97	12,80	11
Zlínský	963	30	3,10	14
Moravskoslezský	1 431	45	3,15	22
Celkem ČR	15 096	643	4,30	225

*) stanoveno dle aktuálního počtu hospodářství ve sloupci 2. Může dojít u krajů k drobným změnám.

10. Laboratorní diagnostika – ekonomické vyjádření

Státní příspěvek na NOP od IBR se uskutečňuje jednak formou dotace podle dotačního programu 8. E uvedeného v Zásadách pro poskytování dotací vydávaných MZe pro příslušný rok. Dotace se poskytne chovateli na základě jeho žádosti a týká se příspěvku na spotřebované vakcinační dávky a příspěvku na odběr krve pro vstupní a závěrečná vyšetření.

Další formou pomoci státu je příspěvek na laboratorní diagnostiku. Příspěvek poskytuje rovněž MZe prostřednictvím Ústřední veterinární správy Státním veterinárním ústavům zabezpečujícím laboratorní diagnostiku. Rozsah vyšetření a přesnou specifikaci úhrady od státu a úhrady od chovatele stanovuje kapitola V. „Akce stanovené v Národním programu ozdravování od IBR schváleném ministerstvem zemědělství dne 11.8.2005 č.j. 21682/2005-17210“. Diagnostické akce v rámci NOP jsou každoročně SVS a MZe upřesňovány podle aktuálních potřeb programu. V současné době se jedná již jen o diagnostiku v průběhu ozdravování (kódy IBR 103, IBR 106) a v závěru ozdravování (kódy IBR 200 a IBR 201).

Přehled o výši nákladů na laboratorní diagnostiku od zahájení NOP:

rok	vyplaceno v tis. Kč
2006	19.543 368
2007	5.471 279
2008	2.444 816
2009	2.636 317
2010	2.815 387
2011	10.181 427

V období leden až květen 2012 činily náklady na laboratorní diagnostiku v rámci NOP od IBR vynaložené státem celkem 9 658 643,- Kč. Předpokládané náklady za I. pololetí budou činit cca 13,5 mil. Kč. Dle předpokladu a propočtu KVS na II. pololetí 2012 budou činit náklady na laboratorní diagnostiku celkem 26 610 966,- Kč. KVS vycházely ze schválených ozdravovacích plánů jednotlivých hospodářství a ze skutečnosti, že někteří chovatelé přehodnocují postup ozdravování a uvažují o ukončení do konce roku 2012.

I I. Důležité faktory v závěru NOP, na které je nutno se zaměřit:

- Vyčistit seznam hospodářství v ústřední evidenci, resp. eliminovat z ÚE hospodářství, která dlouhodobě nechovají skot,
- Kontrolovat provádění namátkových vyšetření, kódem IBR 103 a v případě indikace dalšími kódy průběžných laboratorních vyšetření (IBR 106, IBR 108) s cílem odhalení všech sérologicky pozitivních (infikovaných) zvířat ve stádě před provedením prvního závěrečného vyšetření. V případě neprovedení úkonů udělit chovateli sankci dle vet. zákona,
- Kontrolovat průběh ozdravování v hospodářstvích, v nichž zkrachovalo ozdravování a došlo k rozšíření infekce. Jedná se zejména o hospodářství, v nichž bylo povoleno použití živé markerové vakcíny. Vyhodnotit funkčnost (resp. úspěšnost) použití živé vakcíny a výsledek sdělit ÚVS,
- Upozornit chovatele, u nichž je z důvodu vyššího počtu sérologicky pozitivních zvířat potřebné tyto připouštět i po termínu 30. 9. 2012 na nezbytnost podat ve 3. čtvrtletí 2012 žádost (formulář – viz příloha č. 5 NOP od IBR - zásady) o prodloužení termínu pro dokončení ozdravování,
- Provést kontrolu průběhu ozdravování v hospodářstvích, v nichž jsou evidována sérologicky pozitivní zvířata u prvotek, případně mladého skotu. Je nezbytné zde najít zdroj infekce a přijmout opatření k zábraně šíření původce ve stádě,
- Provéřit, zda byla zavedena a provádí se vakcinace ve všech samostatných výkrmnách skotu, v nichž byla zjištěna infikovaná zvířata,
- V krajích (Plzeňském, Vysočina, případně dalších), v nichž je pravděpodobné, že poklesne počet hospodářství dokončujících ozdravování od IBR pod 1,5% dříve než bylo stanoveno v čl. 17 NOP od IBR, ukončit v daném kraji NOP od IBR dříve a ve zbývajících hospodářstvích stanovit individuálně mimořádná veterinární opatření.

12. Závěr

Ozdravování od produkčních nálezů je trendem evropských chovatelů. Programy jsou národní, regionální, povinné či dobrovolné. IBR je jedinou produkční nákazou skotu, u níž rozhodla evropská legislativa, o schvalování programů členskými státy, které splní podmínky dané článkem 9 směrnice Rady 64/432/ES a o schválení požádají. Česká republika spolu se SRN mají jako jediné země ES v současnosti schválené národní ozdravovací programy, které jsou podmíněny tím, že probíhají **na celém území** a jsou pro chovatele **povinné**. V současné době se nepředpokládá, že by EU doplnila do přílohy E (II) výše uvedené SR některou z dalších produkčních nálezů skotu, na kterou by schvalovala programy a zároveň stanovila podmínky pro ochranu země se schváleným programem formou dodatečných garancí.

Ozdravování od IBR v České republice je žádoucí co nejdříve dokončit. Pro ozdravujícího chovatele je organizační i finanční zátěž. Každý rozumný chovatel má přirozenou snahu co nejdříve ozdravení dokončit a této zátěže se zbavit. Období ozdravování není ideální ani z hlediska přemístování skotu i obchodu s ním. Vytváří překážky mezi nákazově lepšími a horšími. Hospodářství, která chovají infikovaná zvířata, jsou trvalým rizikem pro stáda, v nichž byl program úspěšně dokončen.

Ozdravování od produkčních (ekonomických) nákaz je a bude permanentním procesem. Přejde na řadu BVD, paratuberkulóza a další náказы. Určovat trend budou země s nákazově nejlepším statusem. Bude-li s nimi chtít ČR obchodovat, nezbude než se trendu podřídit.

Novelou veterinárního zákona byla zrušena povinnost veterinárního osvědčení při přemístování skotu v rámci ČR. Chovatelé toto opatření přijali velmi kladně. Snad si také uvědomili, že tíha odpovědnosti za nákazová rizika a za udržení dobrého zdravotního statusu konkrétního stáda je v rukou konkrétního chovatele.

Bližší informace na: www.eagri.cz a www.svscr.cz

SUBVENCOVANÉ VÝVOZY V ROCE 2011

Subvence jsou poskytovány vývozcům z prostředků Evropského zemědělského orientačního a garančního fondu prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu.

Nařízení Komise (ES) č. 3846/1987 se zavádí nomenklatura zemědělských produktů pro vývozní náhrady ve znění nařízení Komise (ES) č. 1298/2009 ze dne 18. prosince 2009, kterým se pro rok 2010 zveřejňuje nomenklatura zemědělských produktů pro vývozní náhrady. Jsou zde uvedeny produkty (položky celního sazebníku), na něž jsou subvence poskytovány; sazby subvencí jsou poté stanoveny minimálně jednou za čtyři týdny formou nařízení Evropské Komise.

K nárokování subvence při vývozu jsou nezbytné následující dokumenty dle nařízení Komise č. 612/2009:

- vývozní doprovodný doklad dle nařízení vlády č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, doplněný o tzv. Prohlášení k žádosti;
- odespaná vývozní licence nebo osvědčení AGREX (tendrová nebo se sazbou stanovenou předem);
- prvopis kontrolního výtisku T5;
- přepravní doklady;
- v některých případech doklady o dovozu do třetí země nebo potvrzení o dovozu a vykládce ve třetí zemi;
- při vývozu živých zvířat je nutno dále splnit podmínky dle nařízení Komise (ES) č. 817/2010 o ochraně živých zvířat při přepravě jako předpokladu pro poskytnutí vývozních subvencí;
- veterinární atest
- přepravní plán cesty
- osvědčení pro hovězí maso dle NK č. 433/2007

	KN kód	počet JSD	Množství		Země určení	Subvence	
			kg	ks		EUR	CZK
Žádosti podané	010210109140 (živé březí jalovice od 250 kg do 30 měsíců věku)	33	633 653	-	BA,HR,XK,UA,AM	164 116,13	4 193 356,01
z toho:							
Žádosti vyplacené		31	598 747	-	BA,HR,XK,UA	155 075,47	3 964 145,53
Žádosti zamítnuté		2	34 906	-	AM,XK	9 040,65	229 210,49

Pramen: SZIF

	KN kód	počet JSD	Množství		Země určení	Subvence	
			kg	ks		EUR	CZK
Žádosti podané	020120209110 (kompenzované hovězí čtvrtě chlazené z dospělého samčího skotu)	72	1 472 182,3	-	TR	359 212,48	8 857 436,28
z toho:							
Žádosti vyplacené		72	1 472 182,3	-	TR	359 212,48	8 857 436,28
Žádosti zamítnuté		0	0	0	-	0	0

Pramen: SZIF

VÝVOJ KOMODIT SKOT A HOVĚZÍ MASO NA ČESKÉM TRHU

K 1. dubnu roku 2012 došlo po tříletém poklesu početních stavů skotu k jejich mírnému navýšení a to o 8 999 kusů na konečný počet 1 352 685 kusů skotu (meziročně vzestup o 0,7 %). V roce 2011 se při počtu 1 343 686 kusů jednalo o nejnižší počet kusů skotu v České republice od roku 1990, kdy byly stavy skotu nejvyšší tj. k 1. 1. 1990 bylo v České republice chováno 3 506 222 kusů skotu.

V kategorii krav chovaných v systému s tržní produkcí mléka dochází i letos, tak jako v celých uplynulých cca 20 letech, k poklesu jejich početního stavu. V letošním roce došlo k mírnému poklesu o 696 kusů na 373 136 kusů (pokles o 0,2 %). V rámci kategorie krav chovaných v systému bez tržní produkce mléka došlo opět k vzestupu, a to pouze o 385 kusů na 178 089 (vzestup o 0,2 %), což představuje nejvyšší dosažený počet v této kategorii od počátku jejího sledování.

VÝVOJ POČETNÍCH STAVŮ SKOTU CELKEM KRAV DLE KATEGORIÍ

Vývoj početních stavů skotu celkem a krav dle kategorií k 1. 4. ks

Kategorie	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Skot celkem	1 520 136	1 473 828	1 428 329	1 397 308	1 373 645	1 391 393
Krávy dojné	495 962	466 173	436 806	432 578	424 017	410 349
Krávy bez tržní produkce mléka	100 333	124 149	136 081	141 146	139 706	154 337
Krávy celkem	596 295	590 322	572 887	573 724	563 723	564 686

Kategorie	2008	2009	2010	2011	2012
Skot celkem	1 401 607	1 363 213	1 349 286	1 343 686	1 352 685
Krávy dojné	405 532	399 518	383 523	373 832	373 136
Krávy bez tržní produkce mléka	163 163	160 285	167 722	177 704	178 089
Krávy celkem	568 695	559 803	551 245	551 536	551 223

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat

Poznámka: k 1. 3. v roce 2002, od roku 2003 je soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

V roce 2011 bylo v ČR poráženo celkem 248 389 kusů skotu (meziročně pokles o 2,8 %). Z tohoto množství v rámci jednotlivých sledovaných kategorií bylo 109 771 kusů jatečných krav (44,2 %), 104 634 kusů jatečných býků a volů (42,1 %), 23 873 kusů jatečných jalovic (9,6 %) a 10 111 kusů jatečných telat a mladého skotu (4,1 %).

Od ledna roku 2010 se ve statistickém zjišťování používá nové rozčlenění kategorií poráženého skotu.

Porážky skotu v ČR dle kategorií

ks

Rok	2006	2007	2008	2009
krávy	120 228	110 773	112 581	122 041
býci do 2 let	-	76 977	79 928	75 920
býci ostatní	121 213	52 124	48 379	36 398
voli	321	352	389	334
jalovice	24 019	21 868	23 043	25 587
telata	7 805	7 563	9 349	9 074
skot celkem	273 586	269 657	273 669	269 354

Pramen: ČSÚ, Přehled o porážkách hospodářských zvířat

Porážky skotu v ČR dle kategorií ks

Rok	2010	2011	2012*
Skot celkem	255 475	248 389	131 143
- v tom : býci	108 951	104 285	51 362
voli	396	349	185
jalovice	24 557	23 873	13 128
krávy	110 958	109 771	60 883
Mladý skot	2 156	1 872	1 458
Telata	8 457	8 239	4 127

Pramen: ČSÚ, Přehled o porážkách hospodářských zvířat; Poznámka: * leden- červenec

Poznámka: Kategorie pro statistiku porážek vycházejí z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008 (telata – skot do věku 8 měsíců, mladý skot – skot ve věku více než 8, ale nejvýše 12 měsíců).

Průměrná živá hmotnost poráženého skotu se v posledních letech stále zvyšovala a v roce 2007 činila již 550 kg. V roce 2008 byl však díky vyššímu podílu porážených telat tento průměr snížen o 3 kg na 547 kg živé porážkové hmotnosti. V roce 2009 činila tato hmotnost 536 kg, toto další snížení bylo způsobené zejména značně vyšším podílem porážení dojných krav a jalovic, kde do zvýšené brakace vstupují méně užitková zvířata, tzn. zvířata s menším tělesným rámcem. V roce 2010 se opět dostala na 544 kg ž. hm. a tento trend zůstal zachován i v roce 2011. V roce 2012 je v období leden až červenec vidět váhový vzestup ve všech sledovaných kategoriích skotu, což se projevuje i zvýšením celkové průměrné porážkové hmotnosti o 2 kg.

Průměrná živá hmotnost poráženého skotu dle kategorií kg živ. hm.

Rok	2006	2007	2008	2009
krávy	509,0	515,2	517,9	513,9
býci do 2 let	-	599,9	601,1	606,9
Býci ostatní	601,9	649,2	649,7	628,2
voli	576,5	565,5	542,0	532,6
jalovice	457,0	464,4	460,1	456,2
telata	101,9	104,0	104,0	101,9
skot celkem	534,1	549,7	546,5	536,2

Rok	2010	2011	2012*
krávy	520,1	521,5	522,8
býci do 2 let	289,9	276,4	280,5
Býci ostatní	627,2	627,4	637,6
voli	525,3	527,3	550,5
jalovice	460,4	457,1	462,7
telata	105,7	104,3	108,5
skot celkem	544,4	544,1	546,1

Pramen: ČSÚ, Přehled o porážkách hospodářských zvířat

Poznámka: * leden – červenec

Poznámka: Kategorie pro statistiku porážek vycházejí z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008, (telata – skot do věku 8 měsíců, mladý skot – skot ve věku více než 8, ale nejvýše 12 měsíců).

BILANCE UŽITÍ A NABÍDKY HOVĚZÍHO MASO

Výroba hovězího masa je určována především poptávkou na domácím trhu, ale také možnostmi exportu hovězího masa a zejména živého skotu na zahraniční trhy.

V roce 2010, kdy byla výroba hovězího masa včetně telecího meziročně výrazněji snížena ze 180,9 tis. t v roce 2009 na 170,6 tis. t živé hmotnosti zvířat, se zvýšily dovozy o 3,6 tis. t na 40,7 tis. tun živé hmotnosti. Vývozy byly v roce 2010 nižší o 3,5 tis. tun, tedy na úrovni 59,5 tis. tun živé hmotnosti. Domácí spotřeba hovězího masa mírně vzrostla ze 149,4 tis. t živé hmotnosti v roce 2009 na 152,3 tis. Soběstačnost se v roce 2010 snížila o 9,1 % na 112 %.

Rok 2011 se od předchozího roku příliš neliší. Výroba byla na úrovni 170,3 tis. t živé hmotnosti skotu (meziročně 99,8 %), dovoz na výši 40,3 tis. t (meziročně 99,0 %). Vývozy se zvýšily na 66,1 tis. t živé hmotnosti skotu (meziročně 111,1 %) domácí spotřeba poklesla na historické minimum 143,8 tis. t (meziročně 94,4 %). Soběstačnost tudíž byla na úrovni 118,4 % (meziročně + 6,4 %).

V roce 2012 se odhaduje mírný pokles jak výroby, tak i zejména domácí spotřeby hovězího masa. Soběstačnost v hovězím mase se odhaduje na cca 120 %. V roce 2013 se díky stále klesajícím početním stavům skotu toto snížení odhaduje ještě větší. Taktéž v důsledku růstu spotřebitelských cen hovězího masa se předpokládá historicky nejnižší domácí spotřeba. Rozdíl mezi výrobou a poptávkou je řešen vývozem. I když saldo zahraničního obchodu s hovězím masem je záporné, tal ale naopak saldo zahraničního obchodu s živým skotem je výrazně kladné.

Bilance výroby a spotřeby hovězího masa tis. t živ. hm.

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
Počáteční zásoba	8,9	9,0	7,7	11,9	12,0	7,1	9,1	11,8	11,3	12,0	12,0
Výroba	198,4	177,0	166,9	170,6	170,3	182,7	180,9	170,6	170,3	168,0	160,0
Dovoz	6,9	19,2	35,8	31,6	35,6	29,9	37,1	43,1	43,2	42,0	40,0
Celková nabídka	214,2	205,2	210,4	214,1	217,9	219,7	227,1	225,7	224,8	222,0	212,0
Domácí spotřeba	187,7	151,0	158,0	159,7	163,5	149,5	149,4	149,3	139,7	140,0	135,0
Vývoz	17,5	46,5	40,5	42,4	47,3	61,1	65,9	65,1	73,1	70,0	65,0
Celková poptávka	205,2	197,5	198,5	202,1	210,8	210,6	215,3	214,4	212,8	210,0	200,0
Konečná zásoba	9,0	7,7	11,9	12,0	7,1	9,1	11,8	11,3	12,0	12,0	12,0
Soběstačnost	105,7	117,2	105,6	106,8	104,2	122,2	121,1	114,5	121,6	120,0	118,5

Pramen: ČSÚ, ÚZEI, MZe, celní statistika

Poznámka: * rok 2012 a 2013 prognóza MZe, ÚZEI

CENOVÝ VÝVOJ SKOTU A HOVĚZÍHO MASO

Ceny placené zemědělským výrobcům (CZV) za jatečný skot

V nedávné historii chovu skotu u nás CZV všech kategorií jatečného skotu kulminovaly v roce 2006. Nejmarkantnější následné meziroční poklesy byly následně zaznamenány jak v roce 2007, tak i v roce 2008, a to právě v kategorii jatečných telat. Zde bylo zaznamenáno snížení průměrné realizační ceny za 1 kg živé hmotnosti v roce 2007 až o 7 Kč, tj. z 65,69 Kč na 58,67 Kč a dále v roce 2008 přibližně o 6 Kč na 52,28 Kč. Tento pokles se však v roce 2009 zastavil. V roce 2010 byla CZV na úrovni 58,10 Kč. V současné době se CZV jatečných telat pohybují na úrovni 58 až 59 Kč za 1 kg živé hmotnosti.

V posledních letech lze ve všech kategoriích jatečného skotu sledovat poměrně stabilní stav cen, kromě již zmíněné kategorie jatečných telat, kde dochází ke kolísání ceny. Tyto ceny se nyní pohybují okolo

průměru roku 2006 – býci jateční cca 41 – 42 Kč, krávy jatečné cca 26 – 27 Kč a jalovice jatečné 31 až 32 Kč za 1 kg živé hmotnosti v průměru tříd zmasilosti S, E a U.

V České republice se na rozdíl od jiných okolních zemí, vzhledem ke kulinářské kvalitě, bohužel dlouhodobě neprojevuje odpovídající výše ceny za jatečné jalovice. Jejich cena se stále pohybuje mírně nad CZV za jatečné krávy (cca + 4 až 5 Kč) a hluboko pod průměrnou CZV za jatečné býky (cca – 10 Kč).

Vývoj CZV v roce 2011 a dosavadní vývoj v roce 2012 naznačuje velký růst cen, které pokořují výše zmíněný rok 2006. Jedná se pravděpodobně o důsledek nižší nabídky způsobené nízkými početními stavy chovaného skotu. V kategorii jatečných býků se po cca čtyřleté stagnaci jednalo o nárůst cca 3 Kč živé hmotnosti. V červenci 2012 však mezitím již o více než 6 Kč za kg živé hmotnosti. Podobně je tomu v kategoriích jatečné jalovice a jatečné krávy. Pouze jatečná telata zůstávají na vyrovnané ceně, která se nyní pohybuje těsně nad hladinou 60 Kč za kg živé hmotnosti. Na podzim budou CZV hovězího masa však pravděpodobně více ovlivněny sezónností spojenou se stahováním zvířat zejména masného skotu z pastvin.

CZV - býci jateční tř. j. S, E, U

Kč/kg živ. hm.

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	35,89	36,48	36,77	37,15	37,11	37,67	38,60	39,21	39,48	39,24	38,87	39,13	38,27
2005	39,54	39,84	40,87	41,44	41,93	41,92	42,29	42,15	42,09	41,18	40,83	40,72	41,31
2006	41,07	41,70	41,89	42,80	42,61	42,45	42,77	42,58	41,96	41,69	41,07	40,63	41,89
2007	40,58	40,48	40,77	40,71	40,57	40,38	39,81	39,27	39,27	39,08	38,62	38,57	39,84
2008	39,00	38,90	38,89	39,19	39,05	39,27	38,90	38,73	38,48	38,40	38,38	38,58	38,81
2009	39,27	40,71	41,72	41,74	41,22	40,75	39,92	39,44	39,32	38,47	38,16	38,64	39,95
2010	38,70	39,58	40,07	40,14	39,82	39,93	39,40	39,33	39,25	39,23	39,69	40,36	39,63
2011	41,70	42,44	42,39	42,42	42,10	41,46	41,20	41,46	41,45	42,32	42,64	43,53	42,08
2012	43,70	45,02	45,41	45,23	45,88	46,78	47,73						45,68

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ

Poznámka: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr

CZV - krávy jatečné tř. j. S, E, U

Kč/kg živ. hm.

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	18,41	18,52	18,83	19,29	20,52	22,17	23,97	24,78	24,97	25,24	24,94	25,09	22,96
2005	25,24	25,87	26,38	27,16	27,52	27,84	28,21	28,12	28,35	27,57	26,95	26,39	27,26
2006	26,82	26,84	26,96	27,00	27,26	27,52	27,76	27,51	27,17	27,23	27,02	27,48	27,24
2007	27,03	27,25	27,09	26,66	27,12	27,07	27,06	27,15	27,26	26,94	26,78	26,88	27,02
2008	26,65	26,68	26,72	27,14	27,24	27,64	27,95	27,02	26,76	26,62	26,83	26,46	26,97
2009	26,24	26,56	27,22	26,95	27,04	26,74	27,13	26,70	26,05	25,86	25,21	25,24	26,41
2010	25,42	25,54	26,27	26,03	25,82	25,97	26,13	26,18	26,03	25,85	26,01	25,55	25,90
2011	26,09	26,53	26,57	26,79	27,38	27,83	27,66	27,78	28,08	28,17	28,82	29,05	27,56
2012	29,25	29,73	30,57	31,07	31,10	31,94	31,90						30,79

Pramen: Měsíční ceny ČSÚ

Poznámka: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr

CZV – jalovice jatečné tř.j. S, E, U

Kč/kg živ. hm.

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	25,03	25,33	25,41	25,85	26,56	27,18	27,81	28,61	28,70	28,98	28,48	29,18	27,63
2005	28,97	29,46	30,06	30,10	30,79	31,32	31,74	31,47	31,27	31,11	30,75	30,50	30,77
2006	30,65	30,68	31,16	32,06	31,50	31,59	31,60	32,61	31,79	31,23	30,41	29,99	31,28
2007	30,15	30,43	30,31	29,98	30,46	29,74	30,39	31,00	30,79	30,78	30,11	30,22	30,36
2008	30,34	30,13	30,03	30,72	31,14	31,12	30,68	30,72	30,14	30,37	30,32	30,95	30,55
2009	29,99	30,34	30,81	30,84	31,24	30,49	31,04	31,16	30,07	30,28	30,06	30,62	30,58
2010	30,34	30,62	30,94	30,54	30,57	29,96	30,33	31,00	30,10	30,19	30,58	30,20	30,45
2011	30,87	30,91	31,13	31,60	31,68	31,46	31,71	31,57	32,41	32,14	32,85	33,14	31,79
2012	32,47	32,88	33,64	34,15	34,78	35,44	35,92						34,18

Poznámka: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr

CZV - telata jatečná

Kč/kg živ. hm.

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	42,28	38,61	40,71	42,38	44,84	50,29	54,31	56,79	54,71	55,86	55,47	57,27	51,21
2005	56,73	62,32	61,79	65,56	69,66	70,41	68,51	69,72	63,95	64,21	65,25	61,73	65,29
2006	63,23	65,73	69,38	68,15	70,91	69,87	73,06	67,11	66,56	61,65	60,43	58,55	65,69
2007	58,57	59,38	60,44	59,84	59,54	60,28	60,04	58,77	58,05	58,25	55,31	55,53	58,67
2008	56,13	54,68	55,15	55,52	53,41	53,80	52,46	52,49	49,50	47,98	48,93	47,32	52,28
2009	47,28	47,27	49,37	52,19	54,53	56,33	59,41	58,88	58,70	58,50	57,69	58,37	54,88
2010	58,92	58,82	59,81	58,00	58,23	57,83	58,75	58,14	58,31	56,60	56,46	57,38	58,10
2011	57,40	53,84	56,74	56,92	57,70	58,11	58,40	58,46	58,62	58,35	58,81	58,28	57,64
2012	58,98	58,86	59,16	60,04	60,58	60,99	60,56						59,88

Pramen: ČSÚ, průměr roku podle metodiky ČSÚ

Poznámka: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr

Ceny průmyslových výrobců (CPV)

Ve sledovaných cenách průmyslových výrobců se již přibližně 6 let projevovala celková stagnace cen. Nyní však v důsledku růstu CZV hovězího masa se zvyšují úměrně i CPV. Cena hovězího zadního masa bez kosti se v roce 2011 pohybovala okolo hladiny 145 Kč za kg. V pololetí 2012 se již však pohybovala okolo 150 Kč za 1 kg.

Ceny průmyslových výrobců za hovězí maso zadní bez kosti

Kč/kg

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ceny průmyslových výrobců za hovězí maso zadní bez kosti Kč/kg roku
2010	143,45	142,48	142,17	142,12	142,55	141,92	141,38	140,33	141,20	141,95	142,15	144,80	142,21
2011	145,20	144,36	144,76	145,75	145,75	145,60	144,66	144,44	144,65	147,67	146,55	145,95	145,45
2012	146,15	147,69	148,09	148,41	149,10	150,00	149,21						148,38

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Průměr roku vypočten jako vážený průměr

Ceny průmyslových výrobců za hovězí maso přední s kostí**Kč/kg**

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	50,21	50,13	50,60	50,85	49,82	51,20	53,19	53,84	53,30	54,49	53,16	53,30	51,99
2005	53,39	53,85	55,71	55,96	54,97	56,39	57,12	57,11	57,51	56,99	56,45	56,56	55,97
2006	56,01	55,66	55,64	61,87	56,88	57,48	57,45	62,37	58,11	57,10	57,27	57,54	57,77
2007	55,63	56,05	54,65	54,64	54,48	55,55	55,19	55,32	56,29	55,11	55,66	55,33	55,30
2008	54,56	54,50	54,47	55,10	55,32	55,50	55,61	54,99	54,87	54,54	54,52	55,38	54,95
2009	56,12	55,57	55,84	56,50	56,96	56,81	57,39	57,61	57,33	55,93	55,79	56,01	56,45
2010	58,78	58,24	58,05	56,75	58,07	58,20	57,33	56,87	56,21	56,70	56,51	58,17	57,49
2011	57,10	57,71	58,12	57,69	58,93	60,54	60,66	60,90	64,10	61,25	60,95	61,70	

Pramen: ČSÚ 59,72

Poznámka: Průměr roku vypočten jako vážený průměr

Od roku 2012 se ceny průmyslových výrobců za hovězí maso přední s kostí nesledují

Spotřebitelské ceny (SC)

Ve sledovaných spotřebitelských cenách nejzastoupenějších druhů masa v posledních 2 až 3 letech projevovala jejich celková vyrovnanost. U hovězího zadního masa bez kostí na cca 174 - 177 Kč za 1 kg. V roce 2010 průměr činil 175,31 Kč. V roce 2011 byl však již patrný vzestup na 179,79 Kč a v červenci 2012 cena již prorazila hranici 200 Kč za 1 kg. Podobný trend se projevuje i v jiných druzích hovězího masa – např. hovězí přední maso s kostí se od dubna 2012 dotýká výše 100 Kč za 1 kg.

Spotřebitelské ceny za hovězí maso přední s kostí**Kč/kg**

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	69,95	70,02	70,31	70,07	69,57	69,67	71,96	72,58	73,09	73,90	74,23	74,43	71,65
2005	74,60	74,71	74,97	75,70	75,38	75,67	76,66	77,20	77,10	77,11	77,46	77,71	76,19
2006	77,54	77,08	77,01	76,49	76,41	76,20	76,88	77,47	77,83	77,88	78,23	78,16	77,27
2007	77,85	78,13	77,42	78,06	78,05	78,65	79,15	78,84	79,19	79,05	79,29	78,89	78,55
2008	80,97	81,34	81,31	80,98	81,97	82,22	82,30	82,37	82,16	82,80	82,74	82,46	81,97
2009	83,03	84,47	84,63	84,96	84,61	84,83	85,50	85,63	85,84	86,24	86,05	86,39	85,18
2010	87,38	87,12	87,22	85,95	85,01	85,01	84,65	84,85	85,15	85,45	84,97	85,66	85,70
2011	86,52	86,87	88,25	87,82	87,08	88,59	88,32	88,51	89,87	89,53	88,84	89,85	88,34
2012	94,97	95,81	97,66	98,78	99,29	98,83	99,20						97,79

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr

Spotřebitelské ceny za hovězí maso zadní bez kosti**Kč/kg**

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2004	147,39	147,79	147,92	147,69	146,93	147,48	151,16	152,57	153,86	155,08	153,25	153,73	150,40
2005	154,15	153,75	154,10	155,95	156,51	157,75	159,35	160,26	159,16	159,80	161,25	160,42	157,70
2006	160,88	161,42	162,77	164,40	164,49	165,44	165,75	166,24	166,69	167,51	167,91	167,41	165,08
2007	168,53	168,00	167,36	167,28	168,54	167,81	167,65	169,49	169,04	169,29	168,66	169,66	168,44
2008	172,84	173,22	172,32	173,65	174,17	174,62	175,49	176,47	175,83	174,79	176,23	176,17	174,65
2009	175,63	177,94	178,34	177,33	178,62	179,36	178,01	177,70	177,02	178,58	176,35	177,88	177,73
2010	177,89	176,73	175,29	175,23	175,67	174,87	176,92	175,09	173,75	173,53	173,03	175,27	175,31
2011	177,78	178,49	177,94	174,07	178,78	176,63	180,54	181,12	178,13	182,57	184,22	187,21	179,79
2012	192,23	193,63	192,88	199,53	195,52	199,84	201,05						196,39

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL V ČR**Výroba masa a masných výrobků**

Z údajů zpracovatelského průmyslu je v roce 2009 vidět zřetelný pokles celkové spotřeby a tedy jak hovězího masa, tak i vepřového masa jako surovin. U vepřového je však pokles pouze o 0,3 %, ale u hovězího masa je pokles o 0,5 % tzn. stále snižování podílu hovězího masa v masné výrobě. Jedná se jednak o reakci na cenové poměry mezi vepřovým a hovězím masem a především na tlak na nízké spotřebitelské ceny masných produktů vyroben.

V roce 2010 je však zřetelný pokles jak u hovězího masa, tak i u masa vepřového, zde o 3,7 %. Celková spotřeba masa pro vlastní výrobu v masokombinátech v ČR v roce 2010 činila 307 791 tun. Z toho bylo použito 13,23 % hovězí suroviny a 76,47 % suroviny vepřové. V obou případech dochází k postupnému snižování podílu obou těchto surovin.

V roce 2011 opět poklesla celková spotřeba masa masokombinátů na 296 647 tun (meziročně 96,4 %) a to zejména v položce hovězí maso ze 40 736 t v roce 2010 na 37 360 t v roce 2011 (meziročně 91,7 %), což podílově činilo pouze 12,69 %. Podílově naopak stoupla spotřeba vepřového masa meziročně z 76,47 % na 78,93 % v roce 2011. V roce 2012 je dle sledování do července u hovězího masa možno vidět znatelný pokles v podílu na výrobě (pouhých 11,31 %) a u vepřového masa vidět opět znatelný nárůst podílu (79,01 %) pro vlastní výrobu v masokombinátech.

Spotřeba masa pro vlastní výrobu v masokombinátech ČR

Období	Skladba v tunách			Skladba v %		Průměrná CPV hov. masa (Kč/kg)	Průměrná CPV vepř. masa (Kč/kg)
	Spotřeba masa celkem	z toho: hovězí maso	vepřové maso	z toho: surovina hovězí	surovina vepřová		
2004	337 682	62 706	244 523	18,57	72,41	97,08	59,86
2005	318 296	50 503	241 001	15,87	75,72	105,57	59,01
2006	322 547	48 956	247 180	15,18	76,63	107,86	57,64
2007	323 558	45 964	251 489	14,21	77,73	108,98	54,76
2008	322 446	44 256	252 979	13,73	78,46	108,67	56,61
2009	312 779	41 458	244 510	13,25	78,17	109,42	55,27
2010	307 791	40 736	235 362	13,23	76,47	106,84	51,29
2011	296 647	37 360	234 154	12,59	78,93	109,80	53,96
2012 leden-červenec	162 088	18 339	128 067	11,31	79,01	119,86	59,38

Pramen: Rezortní statistika TIS^{CR} SZIF; výběrový soubor nezohledňuje zpětně změněný podíl sledovaných podniků, čímž jsou ovlivněny uváděné objemy

Poznámka: TIS^{CR} SZIF – sleduje přibližně 50 % poražených zvířat v ČR

U výroby masných výrobků se opět projevilo meziroční snížení a to v roce 2010 o 3 888 tun na 327 578 tun (meziročně pokles o 1,2 %). Pokles se projevila zejména u výroby výsekového masa o 3 219 tun na 149 758 tun (meziročně pokles o 2,1 %). Naopak výroba masných výrobků zaznamenala mírný vzestup o 732 tun na 176 116 tun (meziročně o 2,8 %).

Rok 2010 i 2011 je opět charakterizován nižší poptávkou po výsekovém mase, která byla ze značné části způsobována měnícím se stylem života spotřebitelů a tudíž i jejich stravovacími návyky. Značně klesající dlouhodobý trend výroby konzerv se zastavil a jejich produkce se dokonce zvýšila a to o 7,5 % na 3 339 t z 3 105 t v roce 2009.

Podíl výroby výsekového masa, masných výrobků a konzerv na celkové výrobě výrobků z masa v masokombinátech ČR

Rok	Skladba v tunách				Skladba v %		
	Výroba výrobků z masa celkem	z toho: výroba výsekového masa	výroba masných výrobků	výroba konzerv	z toho: výroba výsekového masa	výroba masných výrobků	výroba konzerv
2004	353 389	159 938	185 637	7 814	45,26	52,53	2,21
2005	336 796	156 835	174 198	5 763	46,57	51,72	1,71
2006	342 718	165 518	172 457	4 743	48,30	50,32	1,38
2007	341 610	165 164	172 637	3 809	48,35	50,54	1,12
2008	337 588	156 209	177 491	3 888	46,27	52,58	1,15
2009	331 466	152 977	175 384	3 105	46,15	52,91	0,94
2010	327 578	149 758	176 116	3 339	45,72	53,76	1,02
2011 leden-září	238 073	108 957	127 531	1 585	45,77	53,57	0,67

Pramen: Rezortní statistika TIS^{CR} SZIF; výběrový soubor nezohledňuje zpětně změněný podíl sledovaných podniků, čímž jsou ovlivněny uváděné objemy

Poznámka: TIS^{CR} SZIF – sleduje přibližně 50 % poražených zvířat v ČR

Vývoj výroby jatečného masa, odbytu masa a výrobků a zásob v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010

tis. t

Měsíc	Výroba jatečného masa			Odbyt na vnitřní trh výrobků z masa			Vývoj provozních zásob masa celkem			Vývoj zásob hotových výrobků		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Leden	12,0	11,5	10,6	24,6	22,1	20,7	5,6	5,4	4,5	4,9	5,4	6,7
Únor	11,6	11,3	10,8	23,9	22,0	21,8	6,5	5,6	5,4	5,3	5,7	7,3
Březen	13,6	13,2	11,3	28,9	25,9	23,0	6,4	5,7	4,9	5,7	5,9	8,1
Duben	12,3	12,6	10,5	25,6	25,9	22,4	6,3	5,8	4,9	5,3	5,6	7,8
Květen	12,6	12,3	11,0	25,2	25,0	23,5	6,1	6,1	4,4	5,4	5,8	8,3
Červen	12,3	12,2	10,7	27,1	25,7	22,5	6,0	6,1	4,6	5,3	5,9	8,4
Červenec	11,8	11,7	10,3	26,2	24,0	22,4	5,9	5,9	5,0	5,4	5,5	8,2
Srpen	11,9	12,4		26,1	25,5		5,4	5,4		5,1	5,4	
Září	12,5	11,8		26,6	24,9		5,6	5,7		5,2	5,3	
Říjen	12,1	12,2		26,1	24,0		5,7	5,5		5,3	5,8	
Listopad	13,0	12,6		27,5	24,9		5,8	4,4		6,6	6,8	
Prosinec	14,1	12,6		29,5	25,4		5,0	3,7		5,9	6,3	

Pramen: Rezortní statistika TIS^{CR} SZIF výběrový soubor nezohledňuje zpětně změněný podíl sledovaných podniků, čímž jsou ovlivněny uváděné objemy

Pro výpočet údajů o porázkách skotu a prasat v mase byl použit koeficient výtěžnosti jatečných prasat 71 %, pro skot byl použit koeficient jatečné výtěžnosti 53 %.

Poznámka: TIS^{CR} SZIF – sleduje přibližně 50 % poražených zvířat v ČR

Vývoj průměrných cen jatečných zvířat, výsekových mas v letech 2010 - 2011

Měsíc	CZV Býci tř. SEUR		CPV (OC) hov. výs. maso		CZV prasata tř. SEU		CPV (OC) vepř. výsek. maso	
	Kč/kg masa		Kč/kg		Kč/kg masa		Kč/kg	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Leden	72,53	80,36	107,02	110,08	33,92	34,20	50,55	50,19
Únor	74,46	80,13	108,94	110,37	33,34	33,34	49,07	48,85
Březen	75,70	78,77	108,61	111,10	33,79	34,98	48,82	49,54
Duben	74,35	77,67	107,09	108,88	33,77	37,15	49,10	51,79
Květen	72,13	76,91	107,29	106,27	34,90	38,77	50,52	54,06
Červen	71,62	76,56	108,34	108,12	38,75	38,50	53,79	55,57
Červenec	71,77	76,36	108,16	107,19	38,62	39,10	55,39	55,83
Srpen	70,01	76,60	107,20	107,98	37,76	38,84	53,89	55,73
Září	70,21	77,74	104,88	109,19	36,42	38,21	52,01	55,38
Říjen	70,74		108,77		34,71		51,20	
Listopad	72,80		107,21		33,94		50,13	
Prosinec	76,45		108,88		34,14		50,40	
Průměr roku	72,74		107,70		35,34		51,24	

Pramen: Rezortní statistika TIS^{CR} SZIF

Poznámka: Ukazatel průměru roku je spočítán jako vážený průměr (i u uzenin a masových konzerv), u hovězího výsekového masa a vepřového výsekového masa počítá průměrné ceny na roční skladbu 2010

Spotřeba hovězího masa

Spotřeba hovězího masa včetně telecího v České republice se v roce 2009 meziročně snížila o 0,7 kg z 10,1 kg v roce 2008 na 9,4 kg na osobu za rok. V roce 2010 došlo ke stagnaci spotřeby proti roku 2009, na 9,4 kg hovězího masa na osobu a rok. To činí pouze 2,4 % z celkové spotřeby masa, která je na úrovni 75,9 kg za rok. Na celkové roční spotřebě masa na obyvatele ČR má největší podíl vepřové maso a to 41,6 kg. Druhé místo ve spotřebě masa zaujímá maso drůbeží ve výši 24,5 kg za rok.

Vyhodnocení spotřeby masa za rok 2011 nebylo v době zpracování Situační a výhledové zprávy k dispozici.

Spotřeba nejdůležitějších druhů masa na obyvatele a rok (kg)

	1975	1985	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Maso celkem	86,6	89,3	82,0	79,4	80,5	81,4	80,6	81,5	80,4	78,8	75,9
Z toho:											
Hovězí	28,7	29,5	18,5	12,3	10,3	9,9	10,4	10,8	10,1	9,4	9,4
Telecí	1,3	0,8	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vepřové	42,3	43,9	46,2	40,9	41,1	41,5	40,7	42,0	41,3	40,9	41,6
Skopové,kozí, koňské	*	*	*	0,3	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
Drůbež	9,6	10,6	13,0	22,3	25,3	26,1	25,9	24,9	25,0	24,8	24,5
Zvěřina	*	*	*	0,4	0,6	0,6	0,5	0,8	1,1	0,9	0,9
Králíci	*	*	*	3,0	2,9	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3	2,2
Ryby	6,6	5,6	4,9	5,4	5,5	5,8	5,6	5,8	5,9	6,2	5,6

Pramen: ČSÚ Ročenky, Spotřeba potravin,

Pozn: Ryby nejsou započteny v údajích maso celkem., * v těchto letech s spotřeba uvedených druhů masa nesledovala.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD SE SKOTEM A HOVĚZÍM MASEM

Zahraniční obchod s živým skotem vykazoval v roce 2010 opět aktivní obchodní saldo. V porovnání s rokem 2009 můžeme konstatovat, že obchodní saldo bylo v roce 2010 vyšší a činilo 2 308 670 tis. Kč.

Dovoz živého skotu byl v roce 2009 uskutečněn za 83 904 tis. Kč, což je o 14 794 tis. Kč nižší než ve stejném období roku 2008.

Z České republiky byl v uplynulém roce vyvezen živý skot v hodnotě 2 392 574 tis. Kč, což je oproti stejnému období minulého roku více o 189 166 tis. Kč.

Dováženi jsou býci pro zařazení do plemnitby, dále krávy a březí jalovice jako chovný materiál, jak do dojných tak i masných systémů chovu skotu.

Vývoj zahraničního obchodu – živý skot a hovězí maso

	Období	Objem (tuny)			Průměrná cena (Kč/kg)		Finanční hodnota (tis. Kč)			Směn. relace ¹⁾
		dovoz	vývoz	saldo	dovoz	vývoz	Dovoz	vývoz	saldo	
Živý skot (CS 0102)	2004	2 256	25 835	+23 579	40,55	53,34	91 470	1 378 000	+1 286 530	1,32
	2005	1 480	36 709	+35 229	57,65	55,08	85 351	2 022 072	+1 936 721	0,96
	2006 ²⁾	-	-	-	-	-	50 652	2 051 360	+2 000 708	-
	2007 ²⁾	-	-	-	-	-	108 627	2 078 860	+1 970 233	-
	2008 ²⁾	-	-	-	-	-	101 909	2 349 709	+2 247 800	-
	2009	1 978	51 182	+49 204	42,41	46,75	83 904	2 392 574	+2 308 670	1,10
	2010	1 062	47 411	+46 349	46,55	47,43	49 454	2 248 553	+2 199 099	1,02
	2011	574	51 209	+50 635	50,98	55,76	31 979	2 610 648	+2 578 669	0,90
	2012*	176	30 665	+30 489	83,56	55,87	14 748	1 713 233	+1 698 485	0,67
Hov. maso čerstvé, chlazené (CS 0201)	2004	5 844	10 594	+4 750	64,58	70,35	377 366	77 890	-299 476	0,11
	2005	13 478	1 794	-11 684	67,69	84,22	912 330	151 097	-761 233	1,24
	2006	13 733	2 357	-11 376	81,20	86,15	1 115 175	203 017	-912 158	1,06
	2007	14 845	3 312	-11 533	89,21	87,05	1 324 329	288 302	-1 036 027	0,97
	2008	12 866	5 346	-7 520	92,93	80,51	1 195 676	430 397	-765 279	0,87
	2009	16 503	4 494	-12 009	92,01	82,59	1 518 448	371 151	-1 147 297	0,90
	2010	18 692	5 677	-13 015	89,09	85,71	1 665 232	486 546	-1 178 668	0,96
	2011	18 302	7 261	-11 041	96,88	87,00	1 773 150	631 727	-1 141 423	0,89
	2012*	9 515	3 899	-5 616	108,93	96,37	1 036 581	375 736	-660 845	0,88
Hov. maso zmrazené (CS 0202)	2004	2 717	276	-2 441	78,60	87,72	213 569	24 174	-189 395	1,12
	2005	3 859	303	-3 556	82,21	89,63	317 254	27 188	-290 066	1,09
	2006	2 809	387	-2 422	75,30	109,91	211 519	42 571	-168 948	1,46
	2007	2 749	643	-2 106	90,98	62,65	250 084	40 256	-209 828	0,69
	2008	2 168	723	-1 445	93,96	61,90	203 710	44 737	-158 973	0,66
	2009	1 967	581	-1 386	99,25	78,78	195 187	45 798	-149 389	0,79
	2010	2 739	835	-1 904	92,19	81,60	252 489	68 124	-184 365	0,89
	2011	3 171	756	-2 415	95,84	101,94	303 922	77 080	-226 842	1,06
	2012*	1 417	513	-904	118,52	101,36	167 913	50 997	-116 916	0,86

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ Vyjadřuje podmínky, za nichž určitá země prodává své vývozní produkty a nakupuje své dovozní produkty – poměr indexu vývozních cen k indexu dovozních cen, číselné údaje jsou zaokrouhleny.

²⁾ – od 2. čtvrtletí 2006 do 31.12.2008 se nesledovala živá hmotnost skotu

* leden - červenec

Vývoz živého skotu – skupina celních položek 0102

Rok	Jedn.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
2004	kusy	4211	4 214	5756	4400	14290	9765	8050	12857	14957	13310	12453	10494	114 757
	tuny	506	607	811	662	3423	2295	1699	3148	3610	3422	3033	2542	25 758
2005	kusy	10395	8805	9498	9926	9489	7279	5446	12883	14444	15936	16878	26623	147 602
	tuny	2935	2530	2565	3093	2943	1907	1241	3977	4025	4668	4088	2737	36 709
2006	kusy	8992	7969	9852	8635	8783	8384	5530	13322	14208	16497	14797	9423	126 392
2007	kusy	11140	10182	10765	9109	8849	10013	9110	31472	31572	16721	14844	9611	173 388
2008	kusy	11637	11607	10358	12879	10617	10728	11541	17784	18077	18063	16839	16512	166 642
2009	kusy	15406	12690	12083	12661	10193	11253	14561	14981	16818	17328	14023	14795	166792
	tuny	4659	3972	3890	3971	3082	3691	4017	4780	5089	4920	4462	4649	51 182
2010	kusy	12143	9988	12124	12727	9 852	12 947	10 934	14 693	17 836	17 016	17 791	14 239	162 313
	tuny	3 552	3 000	3 824	3 689	3 045	3 450	2 777	4 275	6 037	5 118	5245	4 400	47 411
2011	kusy	11 638	11 770	12 026	11 099	11 118	9 801	11 581	16 492	20 217	18 745	20 683	15 663	170 839
	tuny	3 413	3 395	3 723	3 335	3 385	2 748	3 292	4 718	5 815	6 102	6 636	4 743	51 209
2012	kusy	13 722	15 376	14 046	11 497	13 252	13 470	11 372						92 735
	tuny	4 319	3 588	4 697	3 889	4 865	5 231	4 055						30 665

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Země s největším podílem na vývozu živého skotu do ČR (CS - 0102)

Rok	Země	kusy	Země	kusy	Země	kusy	Země	kusy
2010	Rakousko	40 008	Chorvatsko	23 578	Nizozemsko	21 501	Itálie	17 988
2011	Rakousko	44 352	Nizozemsko	24 059	Chorvatsko	23 625	Belgie	15 506
2012*	Rakousko	24 145	Nizozemsko	15 542	Německo	10 596	Chorvatsko	8 810

Pramen: ČSÚ

Pozn.: * leden - červenec

Vývoz hovězího masa – skupina celních položek CS 0201 a CS 0202

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
2004	47	63	71	73	192	9 891	38	100	121	89	124	82	10 891
Kč/kg	81,78	60,38	66,25	68,21	114,72	1,73	119,55	65,81	79,05	86,38	73,67	107,37	9,44
2005	152	170	171	161	130	175	107	158	252	246	199	176	2 097
Kč/kg	82,94	78,17	83,32	85,53	87,49	86,29	94,95	99,21	78,90	63,11	96,58	98,73	85,00
2006	139	154	234	193	211	232	165	274	287	284	271	300	2 744
Kč/kg	99,11	94,61	88,46	102,12	119,80	86,08	85,06	85,01	92,84	77,84	79,66	79,60	89,50
2007	312	264	277	294	352	310	389	424	311	275	403	344	3 955
Kč/kg	78,04	79,51	89,31	82,38	79,38	86,92	75,65	86,70	93,13	89,86	80,18	79,18	83,09
2008	485	552	470	483	571	525	498	413	434	551	465	622	6 069
Kč/kg	75,81	76,16	76,91	84,09	75,15	77,74	75,30	79,95	83,01	79,47	78,88	78,58	78,30
2009	540	476	431	425	529	447	465	341	396	365	341	319	5 075
Kč/kg	83,17	78,21	85,91	84,24	76,44	84,14	83,11	85,37	82,41	79,54	82,70	82,43	82,16
2010	352	317	400	404	393	363	349	399	454	973	1 188	921	6 512
Kč/kg	85,43	85,16	83,11	82,58	83,24	91,37	85,66	82,55	86,56	83,23	86,05	86,75	85,18
2011	590	577	554	648	675	569	529	730	733	845	793	776	8 017
Kč/kg	95,83	91,14	93,75	84,24	94,49	91,71	83,92	89,81	83,94	82,11	84,53	89,40	88,41
2012	638	703	662	608	645	616	530						4 402
Kč/kg	97,65	90,96	96,84	95,26	97,68	97,49	104,49						96,94

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Země s největším podílem na vývozu hovězího masa do ČR (CS – 0201 a 0202)

Rok	Země	tuny	Země	tuny	Země	tuny	Země	tuny
2010	Turecko	1 824	Slovensko	1 493	Polsko	1 044	Rakousko	1 043
2011	Slovensko	2 544	Německo	1 775	Polsko	1 117	Rakousko	866
2012*	Slovensko	1 421	Německo	1 144	Rakousko	598	Polsko	595

Pramen: ČSÚ

Pozn.: * leden - červenec

Dovoz živého skotu – skupina celních položek CS 0102

Rok	Jednotka	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
2004	kusy	445	327	367	171	924	699	402	153	46	183	249	595	4 561
	tuny	252	190	206	111	397	315	195	82	27	90	145	251	2 261
2005	kusy	65	87	230	297	365	671	293	262	110	211	228	178	2 997
	tuny	39	53	104	132	190	288	153	156	64	106	101	94	1 480
2006	kusy	51	255	211	144	208	150	246	343	51	123	155	79	2 016
2007	kusy	137	513	555	368	665	547	574	510	208	337	293	210	4 917
2008	kusy	239	410	352	481	454	333	330	390	153	343	265	370	4 120
2009	kusy	291	267	572	506	274	288	343	292	189	338	373	335	4 068
	tuny	169	126	316	192	146	156	161	142	95	163	144	168	1 978
2010	kusy	175	280	502	246	87	108	195	90	148	171	82	142	2 226
	tuny	82	107	245	135	51	70	105	22	66	71	45	64	1 062
2011	Kusy	88	160	184	105	259	122	36	95	129	105	140	53	1 476
	tuny	48	65	85	52	103	60	13	31	35	38	33	16	574
2012	Kusy	87	74	143	5	120	5	30						464
	tuny	40	25	43	1	54	2	12						176

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Země s největším podílem na dovozu živého skotu do ČR (CS - 0102)

Rok	Země	kusy	Země	kusy	Země	kusy
2010	Slovensko	1 888	Nizozemsko	148	Německo	116
2011	Slovensko	1 185	Nizozemsko	200	Německo	58
2012*	Slovensko	151	Rakousko	149	Německo	130

Pramen: ČSÚ

Pozn.: * leden – červenec

Dovoz hovězího masa – skupina celních položek CS 0201 a CS 0202

t

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
2004	243	194	352	411	943	1 076	1 396	925	783	768	963	857	8 911
<i>Kč/kg</i>	61,50	59,23	58,10	57,96	78,74	65,64	61,66	75,49	69,16	78,76	71,54	79,47	69,93
2005	976	1 013	1 399	1 422	1 503	2 053	1 922	1 688	1 029	1 002	2 138	1 192	17 337
<i>Kč/kg</i>	67,93	71,14	72,88	80,09	74,37	73,67	72,42	73,26	88,63	80,85	42,98	71,61	70,92
2006	1 007	1 385	1 525	1 380	1 585	1 489	2 054	1 434	1 245	1 167	1 067	1 204	16 542
<i>Kč/kg</i>	79,97	73,39	80,84	82,49	79,97	77,98	65,64	80,25	79,28	87,33	91,41	96,75	80,20
2007	1 142	1 256	1 383	1 306	1 607	1 509	1 822	1 682	1 730	1 521	1 296	1 340	17 594
<i>Kč/kg</i>	88,24	95,31	95,62	85,73	91,67	84,01	75,78	91,63	87,85	94,34	95,50	92,74	89,49
2008	1 139	981	1 102	980	1 021	1 294	1 535	1 403	1 653	1 470	1 191	1 266	15 034
<i>Kč/kg</i>	102,91	86,96	91,77	91,98	97,37	96,03	85,30	86,17	90,55	91,98	97,73	101,78	93,08
2009	1 327	1 163	1 543	1 308	1 464	1 345	1 545	1 970	1 620	1 896	1 786	1 503	18 470
<i>Kč/kg</i>	102,47	99,70	97,03	101,83	98,89	93,03	90,28	85,41	88,61	82,88	88,94	94,22	92,78
2010	1 665	1 530	1 692	1 632	1 372	1 711	1 838	1 917	2 276	2 212	1 804	1 781	21 431
<i>Kč/kg</i>	94,16	91,93	85,45	88,84	90,67	91,86	84,95	82,97	87,23	85,70	94,64	98,28	89,48
2011	1 525	1 314	1 546	1 785	2 165	1 957	1 979	2 274	1 740	2 113	1 849	1 223	21 473
<i>Kč/kg</i>	100,06	97,59	95,20	103,01	92,84	87,87	91,34	83,83	101,96	101,65	99,57	117,93	96,73
2011	1 227	1 544	1 674	1 623	1 412	1 783	1 668						10 933
<i>Kč/kg</i>	114,11	110,42	109,48	102,60	119,49	110,57	106,80						110,17

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Země s největším podílem na dovozu hovězího masa do ČR (CS – 0201 a 0202)

Rok	Země	tuny	Země	tuny	Země	tuny	Země	tuny
2010	Polsko	7 136	Německo	4 414	Rakousko	3 222	Irsko	2 626
2011	Polsko	6 696	Německo	3 685	Rakousko	3 344	Irsko	2 420
2012*	Polsko	4 362	Nizozemsko	1 547	Rakousko	1 405	Německo	1 250

Pramen: ČSÚ

Pozn.: * leden - červenec

ZAHRANIČNÍ TRHY

Vývoj na trhu EU 27

Produkce hovězího masa včetně telecího se v EU 27 podle očekávání Evropské komise v roce 2011 meziročně zvýší o necelé 1,0 %. V chovatelsky nejvýznamnějších regionech je však vývoj různý. Zatímco ve Francii, Velké Británii a Dánsku produkce meziročně vzroste v rozmezí 3-4 %, Španělsko a Itálie odhadují její mírné navýšení o necelé jedno procento. Naopak v Irsku se předpokládá meziroční propad více než o 5 %. Rovněž Nizozemsko a Polsko počítají v roce 2011 s omezením výroby hovězího masa o 1,4, resp. 1,3 % a nižší objem produkce pro letošní rok předpovídají také v Německu.

Produkce hovězího a telecího masa v některých vybraných státech v EU 27 v tis. t j. hm.

Země	2009	2010	2011 předběžně	2011/2010 v %
Francie	1 728	1 776	1 824	2,7
Německo	1 201	1 229	1 219	-0,8
Španělsko	519	522	525	0,6
Velká Británie	834	908	942	3,8
Itálie	838	784	788	0,5
Irsko	556	606	570	-5,9
Polsko	458	437	431	-1,3
Nizozemsko	382	383	377	-1,4
Dánsko	129	133	139	4,1
EU 27	7 970	8 185	8 250	0,8

Pramen: AMI podle EU

I přes značný růst cen zemědělských výrobců jatečného skotu a mléka, stavy skotu v roce 2011 dále klesají. Na základě údajů ze soupisu hospodářských zvířat z května nebo června 2011 lze konstatovat, že v hlavních producentních zemích dochází k menšímu či výraznějšímu snížení stavů skotu. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2010 bylo v těchto zemích celkem letos chováno o 1,68 mil. ks skotu méně, což představuje 2,3% snížení. Drastický pokles stavů byl zaznamenán především v Rumunsku, kde došlo meziročně k redukci stáda více než o 15 %. Pokud by se nebral v úvahu rumunský úbytek skotu, pak by v EU představovalo snížení jen o 1,3 mil. ks, tj. o 1,9 %. Rovněž ke snížení stavů krav celkem ve výši 2,2% a dojených krav o 2,6%, které bylo evidováno v chovatelsky největších členských zemích EU přispělo významně Rumunsko. Úbytek základního stáda dojníc bez započtení Rumunska dosahoval 250 tis. ks, tj. -1,7 % a v případě krav celkem -1,4 %. Stavy krav klesají mírněji než celková populace skotu, což platí zejména pro největší chovatele v EU 27 Francii a Německo, ale také i pro Velkou Británii, Rakousko a Švédsko. Výrazný pokles stavů krav byl v roce 2011 zaznamenán ještě v Itálii a Španělsku, a to o 6,3 %, resp. 3,4 %. K meziročnímu zvýšení stavů krav nedošlo v žádném členském státě. V Polsku a Dánsku se zvýšily stavy skotu celkem velmi mírně.

Stavy skotu ve vybraných zemích EU v tis. ks

Země	Skot celkem			Z toho krávy celkem			z toho dojené		
	2011	2010	2011/10 v %	2011	2010	2011/10 v %	2011	2010	2011/10 v %
Francie	19 011	19 307	-1,5	7 666	7 701	-0,5	3 494	3 513	-0,5
Německo	12 653	12 810	-1,2	4 884	4 900	-0,3	4 185	4 183	0,0
Velká Británie	9 892	10 112	-2,2	3 460	3 503	-1,2	1 663	1 657	0,4
Itálie	5 790	6 056	-4,4	2 106	2 248	-6,3	1 718	1 851	-7,2
Španělsko	6 048	6 277	-3,6	2 734	2 830	-3,4	851	837	1,7
Polsko	5 762	5 724	0,7	2 626	2 656	-1,1	2 473	2 538	-2,6
Nizozemsko	3 868	3 970	-2,6	1 568	1 590	-1,4	1 463	1 510	-3,1
Rumunsko	2 113	2 501	-15,5	1 195	1 448	-17,5	1 181	1 431	-17,5
Rakousko	1 982	2 019	-1,8	792	800	-1,0	532	535	-0,6
Dánsko	1 654	1 642	0,2	686	686	0,0	575	574	0,2
Švédsko	1 512	1 537	-1,6	542	546	-0,7	346	348	-0,6
Celkem	70 276	71 955	-2,3	28 259	28 908	-2,2	18 481	18 977	-2,6

Pramen: AMI, Vieh und Fleisch, 43/2011

Na základě dosavadního dynamického vývozu hovězího masa z EU 27 do třetích zemí se předpokládá, že v roce 2011 dosáhne celkový export hovězího masa a vedlejších produktů (včetně vývozu živého skotu) z Unie odhadovaných 800 - 900 tis. t, což bude nejvyšší úroveň za posledních třináct let. Naproti tomu se podle odhadů AMI očekává, že dovoz v roce 2011 dosáhne asi 330 tis. t. V období leden až srpen 2011 bylo z EU vyvezeno do nejvýznamnější destinace Turecka kolem 140 tis. t hovězího masa. Meziročně se rovněž za uvedené období zvýšil export na trhy Ruska, a to z 45 tis. t v roce 2010 na 77 tis. t v roce 2011. Také prodeje do ostatních regionů zaznamenaly za leden až srpen 2011 meziroční růst o 132 tis. t na zhruba 180 tis. t tun (tj. o 36 %). Od léta 2011 se vývoz hovězího masa z EU na trhy Ruska a Turecka výrazně utlumil. Turecko upřednostňuje stále více dovoz plemenného a užitkového skotu. V Rusku zase relativně vysoké dovozní ceny utlumily domácí poptávku hovězího masa.

Vývoz hovězího masa z EU 27 do třetích zemí v tis. t

Země	2010	leden-srpen		2011/10 v %
		2010	2011	
Rusko	118	56	77	38
Turecko	80	5	137	>1 000
Švýcarsko	22	16	18	15
Řecko	34	21	24	17
Libanon	56	33	29	-13
Ostatní	228	132	179	36
Vývoz celkem*	538	263	465	77

Pozn.: * vývoz hovězího masa včetně vedlejších produktů a živého skotu

Pramen: AMI, Vieh und Fleisch 44/2011

Evropská unie dovezla za období od ledna do srpna 2011 ve srovnání se stejným obdobím roku 2010 o pětinu méně hovězího masa a výrobků z něj. Z Argentiny a Brazílie, ale také z Uruguaye bylo na trhy Společenství prodáno v letošním roce podstatně méně zboží. Tento úbytek dovozu hovězího masa však nebyl kompenzován importy z jiných zemí. Novým významným hráčem trhu s hovězím masem pro EU 27 se staly USA. Vzhledem k tomu, že od roku 2010 Evropská unie navýšila dovozní kvótu za nižší clo pro hovězí maso z USA, vzrostly severoamerické vývozy do Společenství téměř o polovinu, tj. z 7 tis. t na 10 tis. t. Také exportéři Oceánie (Nový Zéland a Austrálie) navýšili prodeje do EU.

Dovoz hovězího masa do EU ze třetích zemí v tis. t

Země	2010	Ledens - srpen		2011/10 v %
		2010	2011	
Brazílie	145	75	63	-16
Argentina	79	46	34	-26
Uruguay	66	39	29	-26
Botswana	16	8	1	-90
USA	15	7	10	43
Austrálie	14	6	8	40
Nový Zéland	14	9	9	5
Ostatní	44	16	23	45
Dovoz celkem	379	205	168	-22

Pozn.: * vývoz hovězího masa včetně vedlejších produktů a živého skotu
Pramen: AMI, Vieh und Fleisch 44/2011

Vliv zahraničního obchodu EU 27 v odvětví hovězího masa na vývoj cen jatečných zvířat potvrdila také Evropská komise. Navíc se pro EU 27 začínají otevírat další ještě lukrativnější exportní možnosti, neboť roste poptávka ze zemí severní Afriky, Egypta a některých arabských zemí.

Nárůst cen ve srovnání s rokem 2011 se však v příštím roce neočekává ve všech regionech. Nejen v Německu, ale také v ostatních evropských zemích se ceny jatečných býků, krav a jalovic zvýšily. Počátkem listopadu 2011 vystoupala CZV jatečných býků R3 v EU na 3,73 €/kg j. hm., což představuje zvýšení o 23 centů během deseti týdnů. Ve srovnání s rokem 2010 se cena jatečných býků letos zvýšila o 14 %.

Rovněž CZV jatečných krav a jalovic zaznamenaly za období leden až říjen meziroční růst. Hlavním důvodem tohoto vývoje ceny jsou velmi dobré exportní možnosti Unie do třetích zemí, především na trhy Ruska a Turecka. Nezanedbatelnou roli hrál také vzestup cen hovězího masa na světovém trhu. Vývoz živého skotu z Francie do Turecka a Libanonu podnítl růst cen francouzského hovězího masa. Obdobný vývoj byl zaznamenán také na trhu Španělska, kde došlo ke zvýšení cen vlivem exportu skotu do Libanonu.

Evropští spotřebitelé pociťují vzestup cen jatečného skotu na trhu prostřednictvím dražšího masa v obchodech. To se však promítá do poklesu jeho spotřeby. Podle odhadu se v roce 2011 sníží konzumace hovězího masa meziročně téměř o 2,0 %.

Vývoj situace ve světě

Produkce hovězího a telecího masa ve světě v posledních letech pozvolna klesá. Největším producentem tohoto masa je USA, kde produkce od roku 2007 do odhadu produkce v roce 2012 poklesla o 5,3 %. Meziročně v USA se odhaduje v roce 2012 proti roku 2011 snížení produkce o 4,9 %. U dalšího významného producenta hovězího masa Brazílie byl v období 2007 až 2012 pokles produkce o 1,0 %, ale meziročně v roce 2012 proti roku 2011 se předpokládá opačná situace. V tomto roce by se měla produkce zvýšit o 2,0 %. V roce 2012 se očekává světová produkce hovězího a telecího masa na stejné úrovni jako v roce 2011.

Produkce hovězího a telecího masa ve světě v tis. t masa

Země	2007	2008	2009	2010	2011*	2012**	2012/2011
USA	12 097	12 163	11 891	12 047	12 048	11 463	95,1
Brazílie	9 303	9 024	8 935	9 115	9 030	9 210	102,0
EU 27	8 188	8 090	7 913	8 022	8 050	8 000	99,4
Čína	6 134	6 132	5 764	5 600	5 550	5 520	99,5
Indie	2 413	2 552	2 514	2 842	3 060	3 285	107,4
Argentina	3 300	3 150	3 380	2 620	2 500	2 600	104,0
Austrálie	2 172	2 159	2 129	2 087	2 140	2 180	101,9
Mexiko	1 600	1 667	1 700	1 751	1 830	1 845	100,8
Pákistán	1 344	1 388	1 441	1 470	1 435	1 400	97,6
Kanada	1 278	1 289	1 252	1 272	1 155	1 200	103,9
Rusko	1 430	1 490	1 460	1 435	1 405	1 385	98,6
Ostatní země	9 174	9 246	8 769	8 782	8 645	8 710	100,8
Celkem	58 433	58 350	57 148	57 043	56 848	56 798	99,9

Pozn.: * předběžně, ** odhad

Pramen: USDA-FAS, October 2010, oficiální statistiky a výsledky vědeckého výzkumu

Spotřeba a produkce hovězího a telecího masa ve světě**Spotřeba hovězího a telecího masa ve vybraných zemích a ve světě (v tis. t)**

Země	2007	2008	2009	2010	2011*	2012**	2012/2011
USA	12 830	12 403	12 239	12 039	11 750	11 158	95,0
EU 27	8 690	8 352	8 262	8 122	7 945	7 910	99,6
Brazílie	7 144	7 252	7 374	7 592	7 750	7 885	101,7
Čína	6 065	6 080	5 749	5 589	5 532	5 500	99,4
Argentina	2 771	2 731	2 727	2 325	2 242	2 302	102,7
Rusko	2 509	2 679	2 457	2 450	2 451	2 441	99,6
Indie	1 735	1 880	1 905	1 925	1 960	2 010	102,6
Mexiko	1 961	2 033	1 971	1 944	1 890	1 880	99,5
Pákistán	1 336	1 394	1 445	1 474	1 439	1 404	97,6
Japonsko	1 182	1 173	1 211	1 225	1 208	1 233	102,1
Kanada	1 068	1 036	1 016	999	1 015	1 020	100,5
Ostatní země	10 630	10 663	10 129	10 559	10 652	10 906	102,4
Celkem	57 948	57 676	56 485	56 243	55 834	55 649	99,7

Pozn.: * předběžně, ** odhad

Pramen: USDA-FAS, October 2010, oficiální statistiky a výsledky vědeckého výzkumu

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha I
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-040-6